

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ČESKO-NĚMECKÝCH AREÁLOVÝCH STUDIÍ A GERMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PARTNERSTVÍ MĚST A OBCÍ – PRAHA A NORIMBERK

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Rauchová, Ph.D.

Autor práce: Tereza Procházková

Studijní obor: Evropská teritoriální studia – ČR a německy mluvící země

Ročník: 3

2016

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval/a samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 9. května 2016

Tereza Procházková

Poděkování

Děkuji paní PhDr. Jitce Rauchové, Ph.D., za odborné vedení práce a podnětné připomínky, kterými přispěla k vypracování této bakalářské práce. Panu Christofu Neidigerovi děkuji za pomoc při vyhledávání a získávání informací v norimberském archivu. A za rozhovor děkuji panu Danielu Nevarilovi a Ing. Dagmar Masopustové.

Anotace:

Bakalářská práce se zabývá spoluprací obcí. Především je zaměřena na partnerství měst a obcí. Popisuje jeho vznik a význam, historický vývoj partnerské spolupráce, současné trendy v této oblasti, možnosti financování společných projektů v rámci této spolupráce a instituce, které se partnerstvím zabývají. V druhé části práce jsou tyto poznatky uvedeny na praktickém příkladu partnerství měst Prahy a Norimberku, a to historie uvedeného partnerství, současná podoba partnerství a přehled společných projektů. Součástí bakalářské práce je také analýza společných aktivit a následné zhodnocení významu partnerství pro Prahu a Norimberk.

Klíčová slova: town - twinning; partnerská města a obce; projekty; financování; Praha; Norimberk

Annotation:

The bachelor thesis deals with the cooperation between municipalities. In particular, it focuses on the partnership between towns and municipalities, known as 'twinning'. The thesis outlines the origin and significance of town-twinning, historical development of this type of cooperation, current trends in this area, possibilities of financing of joint projects within the framework of this partnership as well as the involved institutions. The second part of the thesis presents these findings on a practical example of the partnership between the cities of Prague and Nuremberg, describes the history and the current form of this partnership, and provides an overview of the joint projects. The thesis includes an analysis of the joint activities and subsequently evaluates the importance of the partnership for Prague and for Nuremberg.

Keywords: town-twinning; partner towns and municipalities; joint projects; financing; Prague; Nuremberg

Obsah

Úvod.....	8
1. Formy spolupráce obcí.....	10
1. 1 Regionální úroveň.....	10
1. 1. 1 Dobrovolný svazek obcí	10
1. 1. 2 Společná právnická osoba.....	11
1. 1. 3 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu	11
1. 1. 4 Místní akční skupiny (MAS)	11
1. 1. 5 Místní Agenda 21.....	11
1. 1. 6 Partnerství veřejného a soukromého sektoru	12
1. 1. 7 Národní síť zdravých měst ČR	12
1. 2 Mezinárodní úroveň.....	13
1. 2. 1 Přeshraniční impulzní centra	13
1. 2. 2 Euroregiony	13
2. Partnerství měst a obcí.....	15
2. 1 Co je to partnerství.....	15
2. 2 Význam	16
2. 3 Historie a současnost	16
2. 4 Financování.....	17
2. 4. 1 Programy EU	18
2. 4. 2 Mezinárodní Visegrádský fond.....	20
2. 4. 3 Další fondy.....	20
2. 5 Vývoj partnerské spolupráce měst a obcí v České republice.....	21
2. 5. 1 Města.....	21
2. 5. 2 Obce	23
2. 6 Hledání partnerského města.....	24
2. 7 Svaz měst a obcí ČR.....	24

3. Partnerství Norimberk – Praha	26
3. 1 Partnerství Prahy.....	26
3. 2 Historie partnerství s Norimberkem	26
3. 3 Současnost	29
3. 4 Instituce veřejné správy	30
3. 4. 1 Amt für Internationale Beziehungen.....	30
3. 4. 2 Magistrát hlavního města Prahy - odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu	31
3. 5 Spolky	32
3. 5. 1 Freundeskreis Nürnberg – Prag	32
3. 5. 2 Prager Haus e. V.	32
3. 6 Financování.....	33
4. Činnosti uskutečňované v rámci partnerství mezi městy Norimberkem a Prahou	35
4. 1 Školní a vzdělávací akce.....	35
4. 1. 1 Herman – Kesten Stipendium.....	35
4. 1. 2 Třístranná výměna módních škol.....	36
4. 1. 3 Spolupráce škol Základní škola Lupačova a Ambergerschule in Schweinau	37
4. 2 Kulturní akce.....	39
4. 2. 1 Markt der Partnerstädte.....	39
4. 2. 2 Radiobrücke Nürnberg-Prag.....	39
4. 2. 3 Im Querschnitt / Napříč generacemi	40
4. 2. 4 Praha Ahoj	40
4. 2. 5 Film Festival aus Prag.....	41
4. 2. 6 Dny Prahy v Norimberku.....	41
4. 2. 7 Dny Norimberku v Praze	42
4. 2. 8 Im Osten viel Neues.....	42
4. 3 Sportovní akce	43

4. 3. 1 Běh Via Carolina	43
4. 3. 2 Paneuropa Radweg	44
4. 3. 3 Fotbalový turnaj mládeže.....	44
4. 4 Spolupráce mezi dalšími institucemi	45
4. 4. 1 Goethe - Institut	45
4. 4. 2 DAS Ei - theaterpädagogisches Institut Bayern a ČOJČ.....	45
4. 4. 3 Spolupráce mezi archivy obou měst	46
4. 4. 4 Spolupráce mezi zoologickými zahradami	47
4. 5 Návštěvy partnerského města	48
4. 5. 1 Po stopách Franze Kafky	48
4. 6 Odborné akce	48
4. 6. 1 Konference na téma „Výměna zkušeností v boji proti korupci ve veřejné správě“	49
4. 6. 2 Wirtschaftsreferat der Stadt Nürnberg.....	49
4. 6. 3 Setkání odborů dopravy.....	50
5. Zhodnocení partnerství Norimberk – Praha v letech 1990 - 2015.....	51
Závěr	54
Seznam použité literatury a zdrojů	56
Literatura.....	56
Prameny	56
Soukromý archiv autorky.....	56
Vydané prameny	57
Internetové zdroje:	58
Seznam obrázků.....	62
Seznam příloh	63

Úvod

Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma Partnerství měst a obcí – Norimberk a Praha. Myslím si, že partnerství měst a obcí je velmi aktuální téma. Často se setkáváme při vjezdu do města či obce se značkou, která poukazuje na partnerská města či obce daného města nebo obce. Proto bych chtěla objasnit pojem partnerství a ukázat, že partnerství měst a obcí nejsou pouze značky, vzájemná setkávání občanů obou měst či jejich výměnné pobyty. Chci ukázat, že partnerství plní i jiné funkce a může být pro město nebo obec a jejich občany velmi prospěšné. Partnerství mezi městy Prahou a Norimberkem jsem si vybrala, protože jsem nějaký čas v Norimberku pobývala. Toto město mě velice okouzlo, jak svými krásami a památkami, tak svou historií. Města jsou si velmi blízká nejen společnou historií, ale i přibližným počtem obyvatel, oblastí, kde leží, a pojí je i krátká vzdálenost mezi nimi. Proto jsem se o tomto partnerství chtěla dozvědět více a pomoci jejich zviditelnění.

Cílem mé bakalářské práce je popsat systém spolupráce partnerství měst a obcí, historii, vývoj a současné trendy v této oblasti. Dalším cílem je zjistit, jak města a obce využívají tento typ spolupráce. Rovněž jsem se pokusila shromáždit informace o dalších typech spolupráce mezi oběma městy, které nejsou zastřešeny magistráty. V rámci mé práce bych také ráda zjistila, jak města převážně financují společné projekty v rámci jejich partnerství. Zda je využíváno dotací, grantů, příspěvků, nebo jestli města spíše hradí projekty ze svých rozpočtů. Dále jsem tyto teoretické poznatky chtěla ověřit na mém konkrétně vybraném partnerství hlavního města Prahy a města Norimberku. Zjistit, jak toto partnerství probíhá, jestli je toto partnerství živé, splňuje svůj účel a je přínosné pro občany obou měst. Chtěla jsem se seznámit s aktivitami a projekty, které obě města v rámci společného partnerství uskutečňují. Dále jsem uvedla doporučení, jak by mohla města své partnerství vylepšit a zatraktivnit.

V první části bakalářské práce jsem se věnovala spolupráci mezi obcemi obecně a uvedla možné formy spolupráce; jednou z nich je partnerství měst a obcí, kterým jsem se dále detailněji zabývala. Popsala jsem jeho vznik a význam, historický vývoj partnerské spolupráce, současné trendy v této oblasti, možnosti financování společných projektů v rámci partnerství a instituce, které se partnerstvím zabývají. V následující části práce jsem tyto poznatky uvedla na praktickém příkladu partnerství měst Prahy a Norimberku. Popsala jsem historii uvedeného partnerství, současnou podobu partnerství

a organizace, které mají toto partnerství na starosti. Uvedla jsem také nejvýznamnější činnosti, které se v rámci partnerství uskutečnily. Tyto činnosti jsou strukturovány podle zaměření akcí. Na závěr práce jsem toto partnerství zhodnotila hlavně jeho průběh a přínosnost pro obě města.

K tématu spolupráce partnerských měst a obcí neexistuje mnoho ucelených publikací, spíše pouze příručky, výroční zprávy a brožury s doporučením pro města a obce, která mají zájem o tento typ spolupráce. Proto mými hlavními zdroji pro tuto práci byly brožury a webové stránky zaměřené na partnerská města, které vydává a spravuje Svaz měst a obcí České republiky. Svaz měst a obcí ČR je mimo jiné zastřešující organizací celého programu partnerství měst a obcí v České republice. Spravuje a koordinuje veškerá partnerství a samozřejmě napomáhá jejich rozvoji. Jeho součástí je oddělení Partnerství měst, které se zabývá veškerými činnostmi s ním spojené.

V obecné kapitole o formách spolupráce jsem čerpala informace především z knihy *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje* od Ivy Galvasové, z internetových stránek Deníku veřejné správy a využila jsem i některé veřejně dostupné kvalifikační práce.

V kapitolách zaměřených na partnerství mezi Prahou a Norimberkem jsem čerpala ze sborníku z konference *Ztracená blízkost: Praha - Norimberk v proměnách staletí* uspořádané ve spolupráci se Stadtarchiv Nürnberg a Archivem hlavního města Prahy. Dále byly mými hlavními zdroji v těchto kapitolách výroční zprávy, kde byly popsány uskutečněné akce v rámci všech partnerství města Norimberk, a brožury vydané Amt für Internationale Beziehungen. Tyto výroční zprávy jsem získala v Stadtarchiv Nürnberg. Dalšími mými prameny byly rozhovory se zástupci obou partnerství. Bohužel zástupci obou partnerství nebyli moc vstřícní a nechtěli sdělovat příliš informací o partnerství. Zvláště na straně Prahy byl problém s dostatkem informací. Proto většina mých zdrojů je v němčině a pochází ze strany Norimberku.

1. Formy spolupráce obcí

„Spolupráce je významným vztahem ve všech oblastech lidské společnosti. Umožňuje snadněji a účinněji dosáhnout potřebných výsledků a v řadě případů není možné cíle bez spolupráce dosáhnout vůbec. Regionální politika, která usiluje o snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony a zabezpečuje jejich harmonický rozvoj, vyžaduje i nutnost spolupráce obcí.“¹

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, mohou obce mezi sebou spolupracovat pouze při výkonu samostatné působnosti. Konkrétně mohou uzavřít smlouvu ke splnění konkrétního úkolu, vytvořit dobrovolný svazek obcí nebo založit právnickou osobu (obchodní společnost, družstvo apod.).²

Jednotlivé formy spolupráce obcí můžeme rozdělit na spolupráce mezi obcemi na regionální úrovni a mezinárodní úrovni.

1. 1 Regionální úroveň

1. 1. 1 Dobrovolný svazek obcí

Dobrovolný svazek obcí je základní a nejtypičtější formou spolupráce obcí. Obvykle vzniká pro územně ucelenou oblast, vymezenou přírodními, technickými nebo historickými hranicemi. Členy svazků mohou být pouze obce, není možné, aby ve svazku byly sdruženy i jiné právnické či fyzické osoby. Svazky se mohou lišit účelem, intenzitou a náplní spolupráce. Společný výkon některých úkolů snižuje administrativní zatížení obcí, což je pro obce výhodné, zvláště jedná-li se o malé obce. Předmětem činnosti svazků jsou úkoly v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, ochrany životního prostředí, čistoty obce, sítí technického vybavení, dopravní obslužnosti, správy majetku obcí atd.³

¹ Formy spolupráce obcí. Deník veřejné správy. [online]. 30.3.2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6326681>

² Předpis č. 128/2000 Sb., Zákony pro lidi. [online]. 15.3.2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

³ GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.

1. 1. 2 Společná právnická osoba

Společná právnická osoba je zakládána v případě, že společný úkol obcí vyžaduje jejich stabilnější spolupráci. Jedná se o obchodní společnost (a. s., spol. s r. o.). Zakládání i činnost těchto právnických osob se řídí ustanoveními Nového občanského zákoníku. V praxi se této formy využívá např. u dopravních podniků, tepláren, správy bytových domů, lesů a rybníků atd.⁴

1. 1. 3 Smlouva ke splnění konkrétního úkolu

Je to poměrně nová forma spolupráce, jež se poprvé objevila až v roce 2000 a přesto se stala druhou nejvíce využívanou formou spolupráce, týká se téměř poloviny obcí. Jako v případě dobrovolného svazku obcí mohou i smlouvu ke splnění konkrétního úkolu uzavírat pouze obce. Smlouva může být uzavřena mezi dvěma nebo více obcemi, na dobu určitou nebo neurčitou. Předmětem smlouvy je vždy zajištění konkrétního úkolu, který spadá do samostatné působnosti. Zpravidla se jedná o úkol, jehož plnění přesahuje hranice obce (vybudování stavby ke společnému užívání, zajištění sběru a odvozu domovního odpadu apod.).⁵

1. 1. 4 Místní akční skupiny (MAS)

Místní akční skupina je nezávislé společenství občanů, soukromé podnikatelské sféry, neziskových organizací a také veřejné správy působící v daném území. MAS spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU. Nejčastější právní formou MAS je občanské sdružení.⁶

1. 1. 5 Místní Agenda 21

Místní Agenda 21 (MA21) představuje nástroj pro zavádění udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. Místní Agenda 21 je forma spolupráce, která prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování a řízení a zapojování veřejnosti zvyšuje kvalitu života ve všech jeho aspektech. Dokument

⁴ Tamtéž.

⁵ Tamtéž.

⁶ Tamtéž.

Agenda 21 byl přijat na Summitu Země v Rio de Janeiru v roce 1992. Úkolem MA21 je zapojování veřejnosti do plánování rozvoje obcí, měst a regionů.⁷

1. 1. 6 Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru se může uskutečňovat různými způsoby, za různým účelem a v různém rozsahu. Jednou ze specifických forem této spolupráce je Public Private Partnership (PPP). Tento pojem se využívá pro označení spolupráce, která vzniká za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo veřejných služeb. Základním principem této spolupráce, v rámci které veřejný a soukromí sektor spolupracují a realizují určité aktivity na základě předem rozdělených rizik a zodpovědností, je snaha, aby oba tyto sektory dělaly v podstatě jen to, co jim jde nejlépe a dosahovaly co nejvyšší efektivity a kvality služeb pro veřejný sektor i pro koncového zákazníka.⁸

1. 1. 7 Národní síť zdravých měst ČR

Národní síť zdravých měst ČR je asociací aktivních místních samospráv, které se hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů a podporují zdravý životní styl svých obyvatel. Zdravá města, obce a regiony se snaží utvářet místa v Česku jako kvalitní, zdravé, příjemné a zejména udržitelné místo pro život, na základě dohody s místními obyvateli.⁹

⁷ Místní Agenda 21. Ministerstvo životního prostředí. [online]. 16.3.2016 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/mistni_agenda_21.

⁸ GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.

⁹ NSZM ČR: INFORMACE O ASOCIACI. Zdravá města. [online]. 16.3.2016 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.zdravamesta.cz/index.shtml?apc=r2082129t>.

1. 2 Mezinárodní úroveň

1. 2. 1 Přeshraniční impulzní centra

Přeshraniční impulzní (pobídková) centra, Grenzübergreifendes Impulszentrum (GIZ) jsou evropským projektem přeshraniční spolupráce regionů podél příhraničních oblastí Dolního Rakouska, České republiky, Slovenska a Maďarska. Centra pomáhají překonávat hranice, a to jak přírodní, tak i kulturní.¹⁰

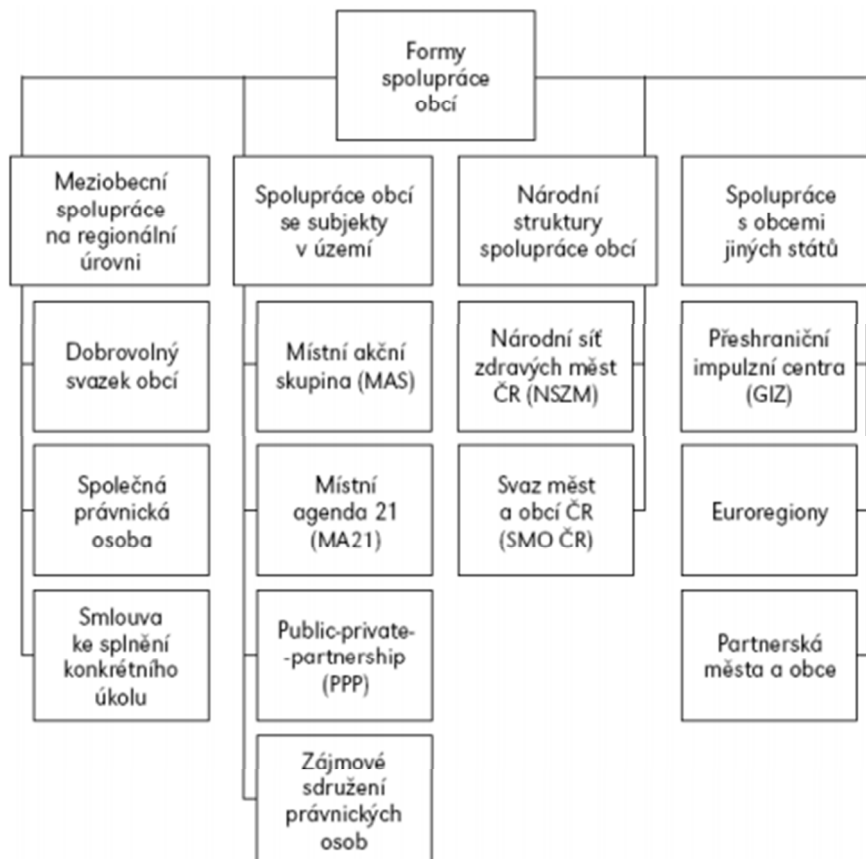
1. 2. 2 Euroregiony

Přeshraniční spolupráce obcí a měst se rozvíjí v rámci tzv. euroregionů. Jejich cílem je překonávat hranice a postupně snížit význam státních hranic na úroveň správního členění s pozitivně stimulačním účinkem na spolupráci. Euroregiony začaly v oblasti hospodářské spolupráce, dnes ale také sbližují země Evropy ve společenském a kulturním životě.¹¹

¹⁰ GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.

¹¹ Tamtéž.

Obrázek 1: Schéma členění a způsobů forem spolupráce

Zdroj: GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.

2. Partnerství měst a obcí

2.1 Co je to partnerství

Partnerská spolupráce měst, jinými slovy town-twinning (v angličtině příhodně town twinning - town = město, twin = dvojče), je forma dlouhodobé mezinárodní spolupráce mezi samosprávami, spočívající v pravidelném setkávání zástupců měst a jejich občanů. Tato spolupráce je většinou podložena oficiálním dokumentem (partnerskou dohodou) nebo usnesením orgánů města či obce.

Přínosem partnerství mezi městy a obcemi je nejen rozvíjení kontaktů mezi městy a pořádání společných akcí, ale i porozumění mezi národy a kulturami, překonávání předsudků mezi národy, posilování občanské účasti na veřejném životě a podpora občanství a integrace Evropské unie.

Má také veliký význam pro výměnu zkušeností v nejrůznějších oblastech týkajících se života města či obce, ať už se jedná o rozvoj měst, sociální oblast, školství, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samosprávy. Samosprávy mohou prostřednictvím partnerské spolupráce podporovat ekonomické vazby svých podnikatelů s jejich protějšky v partnerských městech, a tím ovlivňovat ekonomický rozvoj svého území a regionu.

Town-twinning je jedinečný tím, že zapojuje všechny skupiny občanů - od běžných občanů, odborníků, podnikatelů, pracovníků různých organizací přes účastníky různého věku a pohlaví (mládež, ekonomicky aktivní občané, senioři, hendikepovaní atd.) až po občanské spolky a organizace různého zaměření. Napomáhá navazovat trvalé přátelské i profesní vazby mezi občany, organizacemi, úřady, školami apod., během nichž dochází k užitečnému předávání zkušeností. Zkušenosti dokazují, že partnerská spolupráce měst významně pomáhá v posilování občanské zodpovědnosti a zapojení občanů do života místní komunity.¹²

Partnerská spolupráce není určena jen pro velká města. Partnerství bývá velmi oblíbené i u menších měst a obcí, které realizují také velmi zajímavé projekty. Nedostatek finančních zdrojů vyvažují svou kreativitou a zapojením dobrovolníků.

¹² Co je twinning. Partnerská města. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>. A KHENDRICHE TRHLÍNOVA, Zuzana. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 2014. ISBN 978-80-87284-44-5.

2. 2 Význam

Twinning vytváří jedinečnou příležitost k setkávání občanů evropských měst, k vzájemnému poznávání, k výměně myšlenek, zkušeností a názorů a k překonávání historicky podmíněných předsudků a nedůvěry. Dnes partnerská spolupráce měst přerostla v hnutí, které spojuje města a občany celé Evropy i světa.

Co by měla partnerská spolupráce přinášet obcím a městům? Měla by vytvářet prostor pro výměnu zkušeností a učení se navzájem, zlepšovat výkon správy obce, a tím zvyšovat kvalitu života občanů, vytvářet prostor pro řešení společných problémů a témat, zviditelňovat město/obec v zahraničí, a tím podporovat turistický ruch, umožňovat spolupráci na projektech financovaných z programů Evropské unie, vytvářet prostor pro navazování obchodních a ekonomických vztahů, přinášet zpestření do života obce a podporovat zapojení občanů do života obce.

Co má partnerská spolupráce měst přinést občanům? Především by měla rozvíjet toleranci a poznávání jiných kultur, historii a tradice, zapojovat všechny skupiny občanů obce do spolupráce, umožňovat navazování přátelských i profesních vazeb mezi občany partnerských měst, podporovat soudržnost komunity a rozvíjet občanskou společnost a také zvyšovat jazykovou vybavenost občanů.

Obecně by měla přispívat k mírovému soužití národů v Evropě a ve světě a k rozšiřování obecného povědomí a znalostí. Vytvářet solidaritu mezi samosprávami a občany, přispívat k integraci Evropské unie a posilovat vědomí evropského občanství.¹³

2. 3 Historie a současnost

Počátky partnerství sahají už do období po 2. světové válce. Tehdy se spojilo několik starostů měst za cílem mírového obnovení Evropy. Partnerství mělo zabránit opakování válek v Evropě. První partnerství byla uzavírána především mezi francouzskými a německými městy a postupně byla rozšiřována na další evropská města. V roce 1963 uzavřela Francie a Německo Smlouvu o přátelství. V té chvíli již bylo uzavřeno 120 francouzsko-německých smluv o partnerství měst. Tento první typ

¹³ Význam a historie twinningu. Partnerská města. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/vyznam-a-historie/vyznam-a-historie-twinningu.aspx>.

spolupráce měl především za cíl obnovit zdevastovaná poválečná města, obnovit jejich infrastrukturu.

Brzy se tento trend rozšířil i do všech evropských zemí. Rozvoj partnerství překazil vznik železné opony, protože znemožnil svobodné zapojení měst z východního komunistického bloku do partnerské spolupráce.

V rámci východního bloku partnerství také existovalo. Zde se nazývalo družba. Ta se zaměřovala na utužování společné budoucnosti mezi městy na základě politických ideálů.¹⁴

Další výrazný rozvoj zaznamenalo partnerství až po pádu železné opony. Začala vznikat nová partnerství a během 15 let narostl počet partnerství v Evropě více než o 50 %. V současné době podle Rady evropských obcí a regionů existuje již více než 17 000 partnerství mezi městy a obcemi z celkem 35 zemí nejen v Evropě ale i ve světě. Partnerská spolupráce se stala velmi oblíbenou formou mezinárodní spolupráce měst a obcí také v České republice.

Novým trendem v partnerství je spolupráce s rozvojovými zeměmi či jinými kulturami. Toto partnerství má podobu rozvojové spolupráce s charitativním rozměrem a snaží se přiblížit principy demokracie tamějším obyvatelům. Tento trend je oblíben především v Nizozemsku, Francii, Velké Británii či USA. Dalším důvodem je vytváření ekonomických vazeb a prostoru pro zahraniční investice.

2. 4 Financování

Financování projektů na bázi partnerské spolupráce je možné mnoha způsoby. Mohou to být vlastní městské a obecní rozpočty, sponzorské dary, příspěvky, sbírky, programy EU, národní programy a fondy. Nejčastěji financují města a obce tyto aktivity ze svých rozpočtů, jen v málo případech čerpají finance z fondů, které jsou na to zaměřené. Uvedu stručný výčet a popis těch nejvhodnějších a nejpoužívanějších.

¹⁴ BERÁNEK, Karel aj. Velká kniha družby. ČSSR, SSSR. Praha: Lidové nakladatelství Praha, 1982.

2. 4. 1 Programy EU

Programy Evropské unie a národní programy a fondy představují způsob financování formou grantů, který nesmí překročit 80 % způsobilých nákladů na určenou akci, tzn., že nejméně 20 % celkových způsobilých nákladů musí být uhrazeno z vlastních prostředků, čili přímo z rozpočtů jednotlivých měst a obcí.¹⁵

Následující uvedené programy Evropské unie je možné využít alespoň k některým druhům partnerských aktivit.

2. 4. 1. 1 Program Evropa pro občany 2007 - 2013 a 2014 - 2020

Do r. 2006 byly aktivity v rámci partnerské spolupráce měst podporovány zvláštním dotačním titulem v rámci každoročně vyhlášených výzev „Promotion of active European citizenship – support to town twinning actions“. Teprve od programového období 2007 – 2013 jsou aktivity partnerství měst podporovány v rámci programu Evropa pro občany.

Jedná se o program administrovaný přímo Evropskou komisí, který je přímo zaměřen na financování projektů realizovaných v rámci partnerské spolupráce měst, ať už drobných či velkých projektů. Tento program je zejména určen pro financování aktivit na podporu aktivního evropského občanství a jeho prioritou je prosazování evropského občanství a demokracie a rovněž podpora přímého zájmu občanů o evropskou politickou agendu.¹⁶

Oblast 1: Evropské historické povědomí

V této oblasti jsou podporovány projekty zacílené na témata, jako je vznik totalitních režimů v moderních dějinách Evropy a na připomínání významných okamžiků a událostí v nedávných evropských dějinách.

¹⁵ POLÁK Martin, Diplomová práce Kulturní spolupráce partnerských měst, Brno, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2012, s. 42.

¹⁶ EACEA, Vzdělání, výkonná agentura pro kulturu a audiovizuální oblast. Program Evropa pro občany. [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

Oblast 2: Demokratická angažovanost a aktivní občanství

V této oblasti jsou podporovány činnosti, které se týkají aktivního občanství v nejširším smyslu a zapojení občanů do veřejného života, do diskusí nad evropskými tématy a do ovlivňování evropských politik. Oblast obsahuje následující opatření:

- Partnerství měst – jednorázová setkání občanů partnerských měst
- Síť partnerských měst – dlouhodobé projekty sítí partnerských měst s tematickým zaměřením
- Projekty občanské společnosti

Preferovány jsou projekty s vysokým společenským dopadem a projekty, které jsou přímo zaměřeny na politiky EU a zapojení občanů do politického procesu EU.¹⁷

2. 4. 1. 2 EHP a Norské fondy

Tento program je také zřízen EU a podporuje studijní a pracovní cesty, návštěvy, workshopy a semináře. Také se zaměřuje na podporu tvorby a vzniku studií, analýz a dokumentace. Chce posílit prezentační a propagační iniciativu bilaterálních partnerství. Programovými oblastmi tohoto programu jsou ochrana životního prostředí a management, změny klimatu a obnovitelná energie, občanská společnost, ochrana kulturního dědictví, výzkum a stipendia a zelený průmysl a inovace. Žádat o podporu z tohoto fondu mohou města, obce, regiony a mikroregiony, příspěvkové organizace a svazy měst, obcí a regionů.¹⁸

2. 4. 1. 3 Programy přeshraniční spolupráce

Tyto programy patří do Strukturálních fondů EU a jsou financovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jsou zaměřeny na rozvoj vztahů mezi Českou republikou a sousedními zeměmi. Jejich využití je poměrně široké a často využíváné. Projekty by měly být zaměřeny na konkrétní téma či na řešení společného problému partnerů. Pro Českou republiku jsou k dispozici programy: ČR – Svobodný

¹⁷ Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí, Praha, 2012, s. 12.

¹⁸ EHP a Norské fondy, [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: <http://www.eeagrants.cz/cs/zakladni-informace/kdo-jsme>.

stát Bavorsko, ČR – Polská republika, ČR – Rakousko, ČR – Slovenská republika a ČR – Svobodný stát Sasko.

Každý z programů má své konkrétní zaměření a prioritní oblasti. Žádat o prostředky mohou zejména obce, kraje, svazky obcí, euroregiony, nestátní neziskové organizace, vzdělávací instituce apod. Podporovanými oblastmi jsou především cestovní ruch, rozvoj přeshraniční dopravní a turistické infrastruktury, ochrana životního prostředí, podpora podnikání, společné kulturní projekty a další.¹⁹

2. 4. 2 Mezinárodní Visegrádský fond

Mezinárodní visegrádský fond (MVF) byl založen 9. 6. 2000. Členskými státy jsou: Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko (země V4). Cílem tohoto fondu je podporovat úzkou spolupráci mezi zeměmi tzv. Visegrádské skupiny. Poskytuje prostředky na financování společných kulturních, vědeckých, výzkumných a vzdělávacích projektů, dále slouží jako podpora vzájemných výměn mládeže, cestovního ruchu a přeshraniční spolupráce. Nejčastějšími příjemci podpory jsou nestátní neziskové organizace, obce, univerzity, školy a také občané. Rozpočet fondu tvoří stejně vysoké finanční příspěvky, které do něj každoročně vkládají všechny čtyři členské země.²⁰

2. 4. 3 Další fondy

Samozřejmě existují ještě další fondy, z kterých lze čerpat prostředky na financování partnerských aktivit. Bohužel tyto fondy nejsou tak oblíbené, možná proto, že jejich čerpání je pro města složité a kritéria jsou nastavena moc přísně. Nebo chybí informovanost o těchto fondech. Příkladem takových fondů je např. program Kreativní Evropa²¹ nebo Česko - německý fond budoucnosti.²²

¹⁹ Svaz měst a obcí ČR. Financování. [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na:

<http://partnerskamesta.cz/o-twinningu/financovani/moznosti-financovani-partnerske-spoluprace-mest.a-spx>.

²⁰ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Mezinárodní visegrádský fond, [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/mezinarodni-visegradsky-fond>.

²¹ Evropská komise vyhlásila program Kreativní Evropa pro období let 2014-2020, který je určen pro organizace z kulturních a kreativních odvětví. Záměrem programu je posílit konkurenceschopnost Evropy v kultuře, filmu a ostatních kreativních odvětvích a zároveň podporovat zachování kulturní a jazykové

2. 5 Vývoj partnerské spolupráce měst a obcí v České republice

Mezinárodní aktivity v rámci partnerské spolupráce měst a obcí hrají významnou roli i v životě obcí a měst v České republice. Tato forma spolupráce se stala velmi oblíbenou a je do ní zapojeno více než 80 % českých měst. Obce využívají partnerství méně, ale i jejich zapojení má vzrůstající tendenci. Svaz měst a obcí ČR provedl v roce 2011 analýzu²³ stavu partnerství mezi městy a obcemi. Analýza popisuje následující skutečnosti.

2. 5. 1 Města

Přímou partnerskou spoluprací má navázanou celkem 229 měst ČR se 730 městy v 36 různých zemích. Nejvíce partnerských měst mají město Brno (14) a Praha (13). Z uvedených 730 měst má podepsaný oficiální dokument o spolupráci 616 měst.

Česká města spolupracují převážně s městy ze sousedních zemí, tzn. s Německem, Polskem a Slovenskem. Dalšími významnými zahraničními partnery jsou pak Itálie, Rakousko, Francie.

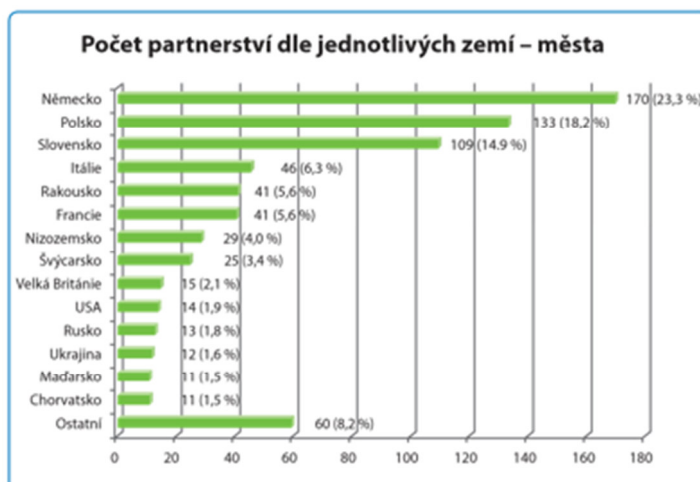
rozmanitosti. Zdroj: Kreativní Evropa 2014-2020. Kancelář kreativní Evropa – Kultura. [online]. 23.2.2016 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.programculture.cz/cs/kreativni-evropa-2014-2020>.

²² Česko-německý fond budoucnosti (FB) vznikl v roce 1997. Pomáhá stavět mosty mezi Čechy a Němci. Cíleně podporuje projekty, které svádějí dohromady lidi obou zemí, které umožňují a prohlubují pohledy do jejich světů, do společné kultury a dějin. Zdroj: O nás. Česko-německý fond budoucnosti. [online]. 23.2.2016 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.fondbudoucnosti.cz/o-nas/o-nas/>.

²³ Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí, Praha, 2012, s. 18.

Analýza partnerské a mezinárodní spolupráce měst a obcí v České republice provedena v roce 2011 Svazem měst a obcí ČR. Analýza měla podobu dotazníkového šetření.

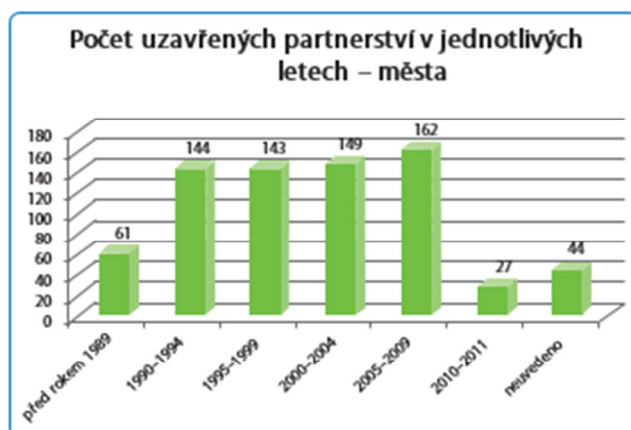
Obrázek 2: Počet partnerství dle jednotlivých zemí – města rok 2011

Zdroj: Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí

Pokud se zaměříme na období vzniku, tak 90 % partnerství bylo uzavřeno po roce 1989 a až do roku 2009 počet narůstal. Pro novější roky nejsou ještě úplná data k dispozici. Nejstarší partnerská spolupráce je mezi městy Ostravou a Volgogradem z roku 1949. Následující graf ukazuje počty uzavřených partnerství podle let – od roku 1989 do roku 2011, kde můžeme vidět skokový nárůst uzavřených partnerství po roce 1989 a posléze stabilní úroveň v počtu nově uzavíraných partnerství. Novější data nejsou zatím k dispozici.

Obrázek 3: Počet uzavřených partnerství v jednotlivých letech – města

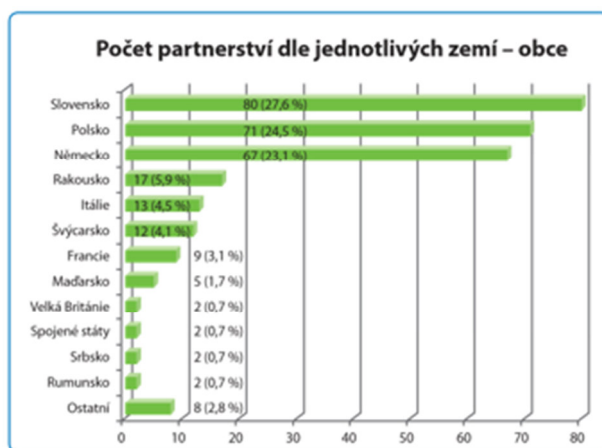

Zdroj: Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí

2. 5. 2 Obce

Celkem 204 obcí má navázanu partnerskou spolupráci s 290 obcemi ve 20 různých zemích, přičemž oficiálním dokumentem, který stvrzuje partnerství, je podpořeno 200 partnerství. Geografické rozmístění partnerských obcí je podobné, jako tomu bylo u měst. Na prvních třech místech se objevuje znovu Slovensko, Polsko, Německo, další významné státy jsou Rakousko, Itálie, Švýcarsko. V následujícím grafu můžeme vidět počet uzavřených partnerství mezi obcemi v členění podle jednotlivých zemí. Údaje jsou z roku 2011, novější data nejsou zatím k dispozici.²⁴

Obrázek 4: Počet partnerství dle jednotlivých zemí – obce rok 2011

Zdroj: Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí

Partnerství obcí se od partnerství měst liší výrazně stoupající tendencí v počtu nově vzniklých spoluprací. V letech 1995 - 1999 je u obcí evidováno 32 nových partnerství, v letech 2000 - 2004 je to 69, což je více než dvakrát tolik a v letech 2005-2009 to bylo dokonce 103 nových partnerství. Co se týče aktivity spolupráce, jsou obce poměrně aktivní. V rámci většiny partnerství (57 %) obce realizují své aktivity vícekrát za rok.²⁵

²⁴ Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí, Praha, 2012, s. 24.

²⁵ Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí, Praha, 2012, s. 25.

2. 6 Hledání partnerského města

Hledat partnerské město či obec momentálně lze hned několika způsoby. Buď je možné si vybrat z nabídky potenciálních partnerských měst či obcí, která je uvedena na webových stránkách www.partnerskamesta.cz. Zde visí aktuální žádosti zahraničních měst, která hledají partnery v ČR. Zahraniční města jsou zde stručně popsána – počet obyvatel, kde se nacházejí, historie města, průmysl daného města či kulturní život. Dále jsou zde také popsány oblasti, které tato města chtějí rozvíjet pomocí partnerské spolupráce. Jsou zde i kontakty na osoby, které pomáhají s komunikací s potenciálním partnerem. Momentálně hledají u nás především partnery města z Ukrajiny (Mykolajev), Slovenska (Levice) či Rumunska (Hateg).

Pokud naopak české město hledá partnera v zahraničí, stačí kontaktovat pověřené osoby ze Svazu a obcí ČR, vyplnit patřičný formulář (tzv. Twinning Request Form), přiložit fotografie obce a odeslat ho zpět na Svaz. Města v zahraničí tak budou mít možnost seznámit se s informacemi o městě a případně jej kontaktovat.

Další možností, jak získat informace, případně najít partnerské město, nabízí webové stránky www.twinning.org, které spravuje organizace CEMR (Rada evropských obcí a regionů). Zde lze vyhledávat partnerské město dle různých kritérií, případně prezentovat svou žádost o partnerství.

2. 7 Svaz měst a obcí ČR

Svaz je mimo jiné zastřešující organizací celého programu partnerství měst a obcí v České republice. Spravuje a koordinuje veškerá partnerství a samozřejmě napomáhá jejich rozvoji. Jeho součástí je oddělení Partnerství měst, které se zabývá veškerými činnostmi s ním spojené.

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací. Členy Svazu jsou obce a města. Historie Svazu sahá až do roku 1907, kdy na sjezdu českých měst království Českého v Kolíně byl založen Svaz českých měst v království Českém. Následně v roce 1948 je Svaz zakázán a na popud obcí byl Svaz obnoven až roku 1990. Svaz je financován především členskými příspěvky členských obcí. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní

politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. V současné době Svaz sdružuje více než 2600 měst a obcí a hájí tak zájmy více než osmi milionů obyvatel ČR.²⁶

²⁶ Kdo jsme. Svaz měst a obcí v České republice. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/kdo-jsme/kdo-jsme.aspx>.

3. Partnerství Norimberk – Praha

3. 1 Partnerství Prahy

Před rokem 1989 Praha uzavřela řadu partnerských smluv, které vyplývaly z tehdejší politiky spolupráce v rámci socialistického bloku (Moskva), případně mezinárodní pomoci socialistických zemí zemím rozvojovým (např. Aden, Damašek, Alžír, Managua). Na začátku 90. let byly tyto smlouvy revidovány z hlediska jejich použitelnosti pro další rozvoj spolupráce. V první polovině 90. let byly podepsány nové smlouvy o partnerských vztazích s městy, u nichž byla perspektiva dlouhodobé spolupráce díky historickým vazbám a již existujícím společným projektům (Norimberk, Vídeň). Po roce 1995 byly podepsány ještě další dokumenty, nešlo však již o smlouvy o partnerských vztazích. Jejich podpis si vyžádal zahraniční partner s odkazem na vlastní praxi při navazování spolupráce (Taipei, Kjóto).

Mezi partnerská města Prahy na základě podepsané smlouvy patří Brusel (Belgie), Kanton (Čína), Taipei (Čína), Paříž (Francie), Kjóto (Japonsko), Soul (Korea), Hamburk (Německo), Frankfurt nad Mohanem (Německo), Berlín (Německo), Norimberk (Německo), Moskva (Rusko), Sank Petěrburg (Rusko), Chicago (USA), Miami – Dade County (USA) a Phoenix (USA). Bez smluvního základu to jsou Tbilisi (Gruzie), Jeruzalém (Izrael), Riga (Lotyšsko), Lucemburk (Lucembursko), Budapešť (Maďarsko), Vídeň (Rakousko) a Bratislava (Slovensko).²⁷

3. 2 Historie partnerství s Norimberkem

Praha a Norimberk jsou města spojená tradičním partnerstvím, jehož kořeny sahají až do období středověku. Důležitá obchodní cesta Zlatá stezka je toho důkazem. Vazby v oblasti ekonomické, politické, ale i kulturní se prohloubily zvláště v období vlády Lucemburků obzvláště Karla IV. v Čechách a udržely se i přes peripetie husitských bouří až do doby předbělohorské. Spojení se začalo uvolňovat až od přelomu 17. a 18. století a následně kontakty mezi oběma městy téměř zcela zanikly.

Historie novodobého partnerství se datuje od konce osmdesátých let. Ještě před politickými změnami, které přinesl rok 1989, zahájila obě města jednání o spolupráci.

²⁷ Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu, Partnerství HMP, [online], [cit. 5.2.2016]. Dostupné na: http://zahranicnivztahy.praha.eu/jnp/cz/partnerska_mesta.

Prokazatelně prvním zaznamenaným kontaktem se stala návštěva delegace dozorčí rady dopravní akciové společnosti z Norimberku v Praze v červnu roku 1989, při této příležitosti podepsali představitelé obou měst memorandum.²⁸ Prohlášení deklarovalo úsilí o intenzivnější a užší styky obou měst, které ovšem s ohledem na politické okolnosti byly omezeny jen na oblast kulturní a částečně hospodářskou. Memorandum nemělo v žádném případě pouze formální charakter, protože jej následovaly praktické kroky, které vedly ještě na počátku roku 1989 ke zřízení přímé letecké linky Norimberk – Praha. Za iniciativou navázání partnerství mezi oběma městy stála především aktivita tehdejšího norimberského starosty Petera Schönleina.²⁹ I díky němu ještě v červnu roku 1989 jednání obou měst vyústilo v podpis dalšího memoranda, které již směřovalo ke konkrétním projektům v oblasti kultury a hospodářství. V plánu byla také spolupráce ve sféře životního prostředí, památkové péče a modernizace měst a při řešení organizačních problémů městských správ. Do dalšího vývoje vzájemných vztahů přinesly nový vítr politické změny na sklonku roku 1989. Norimberk zůstal pro hlavní město Praha nadále jedním z nejvýznamnějších zahraničních partnerů. Vzájemné vztahy se však nově odvíjely od „Smlouvy o partnerských vztazích“, uzavřené 3. září 1990. Jednalo se o vůbec jednu z prvních partnerských smluv, kterou Praha po roce 1989 uzavřela (vedle dohody s Hamburkem a Frankfurtem nad Mohanem). „Žádné jiné město není Praze geograficky a historicky tak blízké jako Norimberk,“ vyslovil při podpisu partnerské smlouvy tehdejší primátor hlavního města Prahy Jaroslav Kořán.³⁰ Tato úmluva zahájila etapu dosud nejintenzivnějších kontaktů.

Smlouva klade důraz na svobodu a rozvoj demokracie. Obě města se zavazují ke spolupráci v oblastech městského plánování, kultury, školství, ochrany památek, zdravotnictví, životního prostředí a infrastruktury. Velký důraz kladou obě města na budování hospodářských a obchodních vztahů a oživení turistického ruchu mezi sebou. Také chtějí podporovat přímé styky občanů pomocí výměn či stáží.

²⁸ Partnerství Praha - Norimberk. Rudé Právo. 1989, 69(67), 1.

²⁹ Peter Wilhelm Schönlein narozen (16. března 1939) v Norimberku je německý pedagog, komunální politik a člen strany SPD. V letech 1987 – 1996 byl starostou města Norimberku. Za jeho působení na radnici byl zřízen Amt für Internationale Beziehungen.

Zdroj: Peter Schönlein. *Munzinger* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <https://www.munzinger.de/search/portrait/Peter+Sch%C3%B6nlein/0/18426.html>.

³⁰ Jaroslav Kořán narozen (17. ledna 1940) v Praze je český překladatel z angličtiny, scenárista, podnikatel, člen Občanského fóra a politik. V letech 1990 až 1991 byl pražským primátorem. Zdroj: Kořán Jaroslav. *Obec překladatelů* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: http://www.obecprekladatelu.cz/_ftp/DUP/K/KoranJaroslav.htm.

Vrcholem společných aktivit se stal rok 1992, kdy se měsíčně konalo v průměru šest společných akcí, které zasahovaly do všech sfér života. Odehrávaly se na úrovni výměny oficiálních delegací obou magistrátů, pracovních stáží odborníků z komunální správy, výměnných pobytů specialistů z komunálních podniků či školských a zdravotnických zařízení. Byly organizovány společné konference na témata dopravy, životního prostředí, vzdělávání atd. Do projektu partnerství se zapojovaly i spolky a přímé kontakty navazovaly také školy z obou měst. Významnou oblastí spolupráce a vzájemné prezentace se stala kultura a sport. Zatímco na poli kultury jednoznačně převažovala česká prezentace v Norimberku, například výstava „Judaica Prag“ (výstava exponátů ze státního židovského muzea v Praze), v oblasti komunální správy a hospodářství byly vztahy skutečně oboustranné. V první polovině devadesátých let minulého století se podařilo zprvu oficiální a formální spolupráci převést do praktické roviny konkrétních kontaktů mezi oběma městy. Úspěch a intenzita partnerství vyvolal dokonce na norimberské straně zájem zřídit v Praze tzv. Norimberský dům, který se měl stát místem oficiálního zastoupení města Norimberku v Praze a v první řadě představovat norimberské firmy. Pro tyto účely byly v roce 1991 vyčleněny tzv. Glaubicovy domy na rohu Karmelitské ulice a Malostranského náměstí. Projekt se nakonec především s ohledem na nevyřešené majetkové vztahy u obou budov neuskutečnil.

Rok 1993 však přinesl jistý zlom v budování partnerských kontaktů, který znamenal snížení intenzity vzájemných vztahů s výjimkou oblasti školství. Omezení pestré palety postupně budovaných vazeb mělo nepochybně různé příčiny. Od počátku devadesátých let, kdy se otevřely nové možnosti mezinárodní komunikace, Praha postupně navazovala nové kontakty a logicky tak musela své zájmy v zahraničí dělit mezi mnohem větší počet partnerských měst a metropolí (Hamburk, Paříž). Závažnějším důvodem se však stalo poměrně komplikované dopravní spojení obou měst v první polovině devadesátých let. Jeho nedostatečnost připomínala už první společná memoranda z konce let osmdesátých. Ačkoli tomuto tématu obě partnerská města věnovala řadu jednání a společných konferencí, možnosti komunálních správ vyřešit tento problém byly omezené. Dostavba dálniční sítě a železničního spojení v devadesátých letech vstupovala teprve do stadia plánů. Navzdory těmto nepříznivým

okolnostem se však kontakty dařilo udržovat nejen v devadesátých letech, ale i po celou první dekádu nového milénia.³¹

3.3 Současnost

Spolupráce mezi oběma městy stále přetrvává. Města pokračují v dlouholetých projektech nebo vytvářejí nové projekty. Mezi dlouhotrvající úspěšnou spoluprací můžeme například zařadit kooperaci obou městských archivů, jejímž důkazem je několik společně vydaných publikací či společně pořádané konference; tyto konference se konají každé 3 roky a poslední byla v roce 2014. Dále města navázala tradici výměn studentů mezi spřátelenými školami Základní škola Lupačova v Praze a Základní škola v Amberger StraÙe v Norimberku. Tato spolupráce mezi školami trvá už od roku 1993 a města za tuto spolupráci obdržela od Evropské komise zlatou hvězdu partnerství.

Dalším dobrým příkladem úspěšného partnerství je spolupráce mezi univerzitami obou měst, a to Karlovou Univerzitou a Friedrich – Alexander – Universität v Erlangenu. Dále mezi několika středními školami v Praze zaměřené na hotelnictví, gastronomii a turismus a odbornou akademií B7 Fachakademie für Hauswirtschaft. Povedená spolupráce trvá také mezi Vyšší odbornou školou oděvního návrhářství a Střední průmyslovou školou oděvní a jejím protějškem v Norimberku Modeschule der Stadt Nürnberg. Obě dvě školy pořádají každoročně v Norimberku módní přehlídku, která je velmi oblíbená jak u studentů, tak i občanů města, a při které se soutěží o nejlepší sestavený model. Společně také dohromady s North Glasgow College pracovaly na projektu „Heritage“ podporovaném Evropskou unií, kde se žáci snažili vytvořit nejoriginálnější model s odkazem na jejich zem či historii. A v neposlední řadě mezi dobře fungující spolupráce musíme zařadit spolupráci mezi oběma zoologickými zahradami, které si navzájem vyměňují své praktikanty a především nové poznatky v péči o zvířatech žijících v zajetí.

Intenzivní kontakty mezi oběma městy probíhají také v oblasti veřejné správy. Zástupci obou měst pořádají každoročně různá odborná setkání či delegace, pracují na

³¹ FEJTOVÁ, Olga, ed., LEDVINKA, Václav, ed. a PEŠEK, Jiří, ed. Ztracená blízkost: Praha - Norimberk v proměnách staletí: stati a rozšířené příspěvky z 27. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci se Stadtarchiv Nürnberg ... ve dnech 7. a 8. října 2008 v Clam-Gallasově paláci v Praze. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 2010. 801 s. ISBN 978-80-86852-35-5., str. 2- 4.

společných projektech a pořádají různé kulturní akce. Velmi oblíbené byly kulturní akce Pražské dny v Norimberku a Norimberské dny v Praze nebo norimberský projekt „Praha Ahoj“. Při Norimberských dnech v Praze měli koncert v Obecním domě v Praze norimberští symfonikové, kteří oplývají u pražské veřejnosti velikou oblibou. Při dnech Prahy v Norimberku zase účinkovali pražští symfonikové (Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK) v Serenadenhof.

K rozvoji cestovního ruchu mezi městy pomohlo dokončení úseku dálnice mezi Norimberkem a Prahou. Dále také otevření Panevropské cyklostezky z Paříže přes Norimberk do Prahy.

3. 4 Instituce veřejné správy

Partnerské vztahy mezi oběma městy mají na starosti jednotlivé orgány či úřady veřejné správy příslušného města. Na straně Norimberku tyto vztahy zajišťuje Amt für Internationale Beziehungen. Na straně Prahy Magistrát hlavního města Prahy a jeho odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu.

3. 4. 1 Amt für Internationale Beziehungen

Tento úřad byl zřízen roku 1991, aby zajišťoval intenzivnější a efektivnější zahraniční vztahy. Amt für Internationale Beziehungen udržuje mezinárodní kontakty mezi partnerskými městy a podporuje ekonomické, kulturní, správní projekty a humanitární spolupráci.

Kromě toho Amt für Internationale Beziehungen má na starosti členství Norimberku v organizacích Eurocities³² a Euro-Med.³³ Úřad navíc pořádá například každý rok trh partnerských měst během vánočních trhů nebo festival partnerských měst

³² Eurocities je síť velkých evropských měst nad 250 000 obyvatel. Tato nezisková organizace byla založena v roce 1986. A jejím hlavním cílem je zlepšit kvalitu života občanů měst. Členové Eurocities reprezentují zájmy měst u institucí EU a u národních vlád. Snaží se ovlivňovat rozhodování na celoevropské úrovni a tvorbu legislativy tak, aby bylo přihlíženo k zájmům místních samospráv. V současné době Eurocities zahrnují více než 130 měst z 34 zemí. Zdroj: Eurocities. Hlavní město Praha: oddělení cestovního ruchu. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://cestovniruch.praha.eu/jnp/cz/eurocities/index.xhtml>.

³³ Projekt Euro – Med (Euro-Mediterranean Partnership) je součástí Lisabonské smlouvy a má za úkol posilovat kulturní, ekonomické a politické partnerství mezi členskými státy EU a středomořskými sousedy. Zabývá se i otázkou migrace. Zdroj: Projekt Euromed. Vaše věc. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/projekt-euromed>.

„Grenzenlos“. Každé dva roky soutěží spisovatelé a novináři ze všech partnerských měst o „Hermann Kesten Stipendium“. V neposlední řadě zřizuje Amt für Internationale Beziehungen Norimberský dům v Krakově.

Dalšími partnerskými městy Norimberku mimo Prahy jsou Antalya (Turecko), Atlanta (USA), Charkov (Ukrajina), Córdoba (Španělsko), Glasgow (Velká Británie), Hadera (Izrael), Kavala (Řecko), Krakov (Polsko), Nizza (Francie), San Carlos (Nicaragua), Skopje (Makedonie) a Benátky (Itálie). Partnerskými městy bez smluvního základu jsou Shenzhen (Čína) Bar a Cetinje (Černá Hora), Brasov/Kronstadt (Rumunsko), Gera (Spolková republika Německo - Thüringen), Klausen und Montan (Itálie) a Kalkudah (Srí Lanka).

Vedoucím tohoto úřadu je Dr. Norbert Schürgers. Dále má úřad 9 zaměstnanců, přičemž každý ze zaměstnanců má na starosti spolupráci s určitými partnerskými městy. Spoluprací s Prahou se momentálně zabývá pan Daniel Nevaril.³⁴

3. 4. 2 Magistrát hlavního města Prahy - odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu

Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu je odborem Magistrátu zřízeným pro odvětví kultury, zabezpečení zahraničních vztahů orgánů hlavního města Prahy, včetně vztahu k Evropské unii prostřednictvím zástupce hlavního města Prahy v Bruselu a cestovního ruchu. Odbor zajišťuje podklady, podmínky a zabezpečuje prezentaci hlavního města Prahy a účast zástupců hlavního města Prahy na zahraničních odborných veletrzích komerčních nemovitostí.³⁵

Tento odbor má tedy na starosti mimo jiné i partnerskou spolupráci. Ředitelem tohoto odboru je Mgr. František Cipro a kontaktní osobou pro spolupráci s Norimberkem je Ing. Dagmar Masopustová.

³⁴ Wir über uns. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/wir_ueber_uns.html.

³⁵ Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu. Portál hlavního města Prahy. [online]. 30.3.2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/?divisionId=168.

3. 5 Spolky

Mimo oficiálních institucí, zabývajících se partnerstvím obou spřátelených měst, existují také na německé straně v Norimberku dva spolky, které chtějí podporovat vztahy mezi oběma městy. Jsou jimi Freundeskreis Nürnberg – Prag a Prager Haus e. V..

3. 5. 1 Freundeskreis Nürnberg – Prag

Tento spolek byl založen v roce 1999 s cílem podporovat vztahy mezi oběma městy a kulturami. Je to spolek Němců a Čechů žijících v Německu. V současné době má spolek kolem 30 členů. Členové se scházejí každou první středu v měsíci v místní restauraci „Fleischerinnung“. Zde diskutují o novinkách z Prahy a České republiky a plánují různé aktivity. Spolek pořádá také pro veřejnost různé přednášky českých specialistů či kulturní akce s českými představiteli. Každoročně pořádá také spolek pro své členy výlety do České republiky. Letos je plánován výlet do Domažlic na místní dudácký festival. Předsedkyní tohoto spolku je Dr. Iva Thiel. Při svém pobytu v Norimberku jsem se také zúčastnila dvou schůzek spolku. Mohu potvrdit, že se spolek opravdu úspěšně snaží pořádat zajímavé akce s českou tematikou. Bohužel, spolek nemá dostatek financí na pořádání větších akcí a potřeboval by větší propagaci mezi mladšími lidmi.³⁶

Program spolku na rok 2016 viz příloha č. 3.

3. 5. 2 Prager Haus e. V.

Tento spolek by založen v roce 2006. Ideou tohoto spolku je prohlubování a rozšiřování kulturních, intelektuálních a společenských vztahů mezi Spolkovou republikou Německo a Českou republikou. Spolek podporuje a rozvíjí partnerské vztahy Norimberk - Praha, a to zejména prostřednictvím vzájemného pořádání kulturních akcí, například výstav, divadelních představení, čtení a koncertů. Předsedou tohoto spolku je Robert Halamíček. Spolek pořádá jednu akci ročně. V loňském roce 2015 to byla společná výstava „Böhmische Dörfer“.³⁷

³⁶ Über uns. Freundeskreis Nürnberg – Prag. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://www.freundeskreis-nuernberg-prag.de/ueberuns.html>.

³⁷ Idee. Prager Haus e. V. . [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://www.pragerhaus.de/>.

Obrázek 5: Plakát Böhmische Dörfer

Zdroj: <http://www.pragerhaus.de/>

3. 6 Financování

Bohužel při zjišťování institucionálního financování partnerství u obou měst jsem nebyla moc úspěšná. Zástupci obou výše zmíněných institucí u tohoto tématu nebyli moc vstřícní. Nechtěli mi poskytnout žádné podklady o financování partnerských aktivit. Zjistila jsem jen na základě vzájemných rozhovorů se zástupci obou partnerství³⁸, že Praha financuje své partnerské aktivity z městského rozpočtu. Nevyužívá žádných podpor z Evropské unie. Nedostává žádnou permanentní částku na jednotlivá města. Je jí přidělena jednotná suma na všechna partnerství, ze které se čerpá podle náročnosti a preference určitého projektu. Při rozdělování peněz jsou spíše preferována hlavní města určitých partnerských zemí.

³⁸ Rozhovor s panem Danielem Nevarilem 15. 9. 2015 na úřadě Amt für Internationale Beziehungen. Rozhovor s paní Ing. Dagmar Masopustovou 22. 12. 2015 na magistrátu hlavního města Prahy.

Norimberk také financuje své aktivity převážně z městského rozpočtu, ale využívá i sponzoringu. Mezi hlavní sponzory partnerství Norimberku patří deník Nürnberg Zeitung, spolková vláda Bavorska a Hans Peter Schmidt (úspěšný norimberský podnikatel, předseda Industrie - Handelskammer v Norimberku a bývalý honorární konzul pro Českou republiku). Oproti Praze dostává Norimberk přidělenou částku na jednotlivá partnerská města. V loňském roce činila tato částka 10 000 Eur.

4. Činnosti uskutečňované v rámci partnerství mezi městy Norimberkem a Prahou

Jeden z významů partnerské spolupráce je pořádání společných činností, ať už to jsou různé kulturní nebo sportovní akce a projekty, výměnné pobyty, konference a setkání. V rámci partnerství obou měst za celou dobu partnerství bylo uskutečněno mnoho činností. Zaměřila jsem se proto na ty největší a nejdůležitější. Tyto akce jsem vybrala a roztřídila do kategorií podle zaměření. A to na kulturní akce, sportovní akce, odborně zaměřené akce, školní akce, návštěvy partnerského města a spolupráce mezi subjekty.

4. 1 Školní a vzdělávací akce

Tato oblast patří v rámci tohoto partnerství k nejrozvinutějším. Za dobu partnerství navázalo spolupráci mnoho škol z obou měst. Většinou školy provádějí výměny studentů nebo spolupracují společně na projektech. Bohužel většina těchto vazeb dlouho nevydrží a po čase spolupráce zaniknou.

4. 1. 1 Herman – Kesten Stipendium

U příležitosti 950letého výročí založení města Norimberku vypsalo poprvé v roce 2000 město Norimberk Herman – Kesten Stipendium pro novináře a spisovatele z partnerských měst. Spisovatel Herman Kesten (1900 – 1996) se narodil a trávil mládí v Norimberku, dokud nebyl vyhnán nacisty. Později byl jmenován čestným občanem města Norimberk. Jeho rodné město ho inspirovalo natolik, že vystupuje v několika jeho dílech a fotografiích.

Toto stipendium má za cíl přilákat do města umělce z jiných zemí, ukázat jim krásu tohoto města, aby případně město ovlivnilo i je a jejich tvorbu. A tím přilákali další návštěvníky do Norimberku. Protože toto město má opravdu co nabídnout a

zároveň by chtělo očistit svojí černou minulost³⁹. Hlavní myšlenkou tohoto stipendia je kulturní výměna a vzájemné porozumění.

Stipendisté stráví v Norimberku dva týdny a v rámci tohoto pobytu navštíví místní vybrané firmy, redakce, muzea, kostely, divadla a jiné pamětihodnosti. Pro účastníky jsou také organizována setkání s místními novináři, spisovateli a politiky. Zároveň píšou články do místních novin Nürnberger Nachrichten na zadaná témata.

Novináři a spisovatelé z Prahy, kteří stipendium obdrželi, byli: Eva Munk v roce 2000, Richard Němec v roce 2001, Kateřina Rudčenkova 2002, David Zábranský v roce 2008 a Kateřina Farná v roce 2012.⁴⁰

4. 1. 2 Třístranná výměna módních škol

V roce 2009 došlo k vytvoření spolupráce mezi školami módního návrhářství VOŠON a SPŠO v Praze, North Glasgow College a Modeschule der Stadt Nürnberg, Direktorat 5. Tyto školy se společně zapojily do projektu s názvem „Heritage“, který vyhlásil norimberský primátor Dr. Ulrich Maly. V rámci projektu měli účastníci vytvořit nejoriginálnější model s odkazem na jejich zem či historii. Do projektu se zapojilo 247 studentů z těchto škol, kteří během projektu navštívili několikrát partnerské školy. Během návštěv se účastnili tamějších přednášek a praktických kurzů, navštívili místní oděvní firmy a naučili se nové techniky v oděvnictví. V rámci projektu se studenti povinně účastnili i jazykových kurzů, zvláště zaměřených na odborná slovíčka z oboru. Tento projekt byl prezentován dvěma přehlídkami v roce 2010 při Skotském dnu v Norimberku u příležitosti dvaceti pěti letého výročí partnerství Norimberk - Glasgow a dvacetiletého výročí Norimberk - Praha. Projekt byl financován prostřednictvím programu EU Leonardo da Vinci.

Pro velký přínos projektu spolupracují spolu školy do dnes, probíhají výměny studentů mezi školami a každoročně se koná i v Norimberku módní přehlídka těchto škol, při které studenti soutěží o nejlepší sestavený model.⁴¹

³⁹ Za nacismu hrál Norimberk jako „město říšských stranických sjezdů“ důležitou roli v nacistické propagandě. Odehrálo se zde i přijetí Norimberských zákonů a po válce tu probíhaly i Norimberské procesy.

⁴⁰ Hermann-Kesten-Stipendium. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 24.2.2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/projekt_kestern.html.

Obrázek 6: Spolupráce oděvních škol

Zdroj: AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

4. 1. 3 Spolupráce škol Základní škola Lupačova a Ambergerschule in Schweinau

Spolupráce mezi školami začala už v roce 1993. Školy neorganizují mezi sebou jenom výměny studentů, ale pořádají i společné výlety, žáci si vyměňují dopisy, vytvářejí společné projekty například projekt „Sagenhafte Goldnene Straße“ a umožňují hospitace a stáže pro učitele.⁴²

Velký úspěch měl projekt „Sagenhafte Goldnene Straße“, který obě školy společně zorganizovaly v roce 2001. Projektu se zúčastnilo 60 českých a bavorských škol. Projekt měl podobu soutěže, děti měly ztvárnit nějakou svoji národní pověst, buď v písemné podobě, nebo obrazem či písní. Z nejlepších výtvorů se sestavila dvojjazyčná čítanka, která měla přiblížit minulost obou národů.⁴³

⁴¹ AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010. a Barbara Denker. Pressemitteilungen. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/glasgow/glasgow_projektbeschreibung_heritage.pdf.

⁴² AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

⁴³ Výstřížkový archiv Amt für Internationale Beziehungen, KRETZSCHMAR, Katja. Kinderbilder verbinden Länder. *Nürnberger Nachrichten*. 2001.

Za přínosnou a dlouhotrvající spolupráci dostaly školy v roce 2003 ocenění od Evropské komise, tzv. Zlatou hvězdu partnerství⁴⁴. Toto ocenění bylo pro obě školy velmi motivující pro vytváření dalších projektů a uskutečňování dalších výměn studentů. Pražští učitelé pomohli například založit podle bavorského vzoru občanské sdružení „Důvěra překonává hranice“. Toto sdružení má za cíl uskutečňovat nebo aktivně podporovat mezinárodní setkávání žáků a mládeže ve školách v přírodě. Účelem těchto setkávání není jen jazyková praxe a zlepšování komunikačních schopností v cizím jazyce, nýbrž umožnit dětem a mládeži strávit určitou dobu v kolektivu tvořeném dětmi ze dvou či více zemí. To je vede nejen k navazování komunikace v cizím jazyce, ale především k pozorování toho, co je u partnerů z jiné země odlišné, co mají naopak společného a tím vede žáky k lepšímu sebepoznání.⁴⁵

Obrázek 7: Společný výlet žáků z Prahy a Norimberku

Zdroj: AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

⁴⁴ Evropská komise každoročně oceňuje nejúspěšnější projekty, které využily přidělených dotací a napomohly evropské integraci, udělováním golden stars of town twinning (zlatá hvězda partnerství). Mezi dalšími oceněnými městy jsou, např. Blatná, Hodonín, Milevsko, Prostějov či Říčany. Town twinning a EU. Oficiální stránky města Zlína. [online]. 14.3.2016 [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/town-twinning-a-eu-cl-163.html>.

⁴⁵ Co je SDPH. Důvěra překonává hranice. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://sdph.sweb.cz/prezentace.html>.

4. 2 Kulturní akce

Tento druh akcí je po školních akcích v rámci tohoto partnerství nejčastější. Většinou města organizují menší kulturní akce zaměřené na vysokou kulturu. Bohužel většina akcí je organizována norimberskou stranou. Nejvýznamnější uskutečněné akce uvedu níže.

4. 2. 1 Markt der Partnerstädte

V rámci vyhlášených vánočních trhů v Norimberku se každoročně, loni už po jednatřicáté, konal tzv. trh partnerských měst. Tohoto trhu se účastní většina partnerských měst města Norimberk. Každé partnerské město zastupuje jeden stánek, kde jsou nabízeny tradiční vánoční výrobky či produkty, charakterizující danou zemi. Ve stánku prezentující Prahu jsou například nabízeny tradiční skleněné vánoční ozdoby, matřošky nabízí stánek zastupující Charkiw a teplé šály, kilty a čepice jsou dostání ve stánku z Glasgow. Také Amt für Internationale Beziehungen má zde zastoupení. Jeho stánek nemá jen informativní funkci, ale prodává také výrobky, které ručně vyrobili lidé s postižením nebo pořádá v rámci trhu různé sbírky na místní neziskové organizace či organizace z partnerských měst. V roce 2015 to byla sbírka na podporu dětí z uprchlických rodin ze Sýrie a Iráku. Město Norimberk chce vybudovat speciální třídu v mateřské školce pro tyto děti, aby se rychleji vzpamatovaly z traumat, kterými prošly a rychleji se začlenily do společnosti. Během trhu vystupují i různé kapely z partnerských měst.⁴⁶

4. 2. 2 Radiobrücke Nürnberg-Prag

Tato kulturní akce se konala v roce 1997. V Norimberku se konal mezinárodní týden varhan Internationalen Orgelwoche Nürnberg (ION). Koncerty, které se v rámci tohoto týdne konaly v kostele svatého Sebald, byly pomocí Českého rozhlasu a Bavorského rozhlasu současně živě přenášeny do Týnského chrámu v Praze. Tyto přenosy měly benefiční účel. V rámci tohoto týdne vystupoval také sbor Pavla Kühna⁴⁷

⁴⁶ "Markt der Partnerstädte" in Nürnberg. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 15.2.2016 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/projekt_partnermarkt.html.

⁴⁷ Kühnův smíšený sbor vznikl v roce 1959 připojením mužských hlasů k původně ženskému komornímu sboru, který založil Pavel Kühn (1938–2003). Sbor se stal průkopníkem v uvádění a cappellových děl světového romantismu v koncertních sálech a nahrávacích studiích. Další aktivitou sboru byla také účast

z Prahy. Následně zavítali norimberští umělci z Cappella Sebaldina Nürnberg do Prahy, kde byly uspořádány koncerty s pražskými kolegy nejen v Týnském chrámu, ale i v jiných kostelích.⁴⁸

4. 2. 3 Im Querschnitt / Napříč generacemi

Jednalo se o důležitou a vynikající výstavu s názvem „Napříč generacemi. Současné umění z partnerských měst“ konanou v roce 2008 v Clam – Gallasově paláci v Praze. Na jaře 2009 se následně výstava přestěhovala do Norimberku do místního domu umění. Tato výstava byla významná především tím, že po dlouhé době iniciovala nějakou kulturní akci většího rozměru Praha. Výstava byla dvojjazyčná. V rámci akce vystavovali tito umělci: Zdeněk Beran, Hubertus Hess, Veronika Bromová, Pirko Schröder, Xenia Hofmeisterová, Peter Angermann, Vladimír Kokolia a Peter Kampel. Každý z těchto umělců vyznává jiný styl výtvarného umění a právě tento kontrast mezi díly byl návštěvníky velmi oceňován.⁴⁹

4. 2. 4 Praha Ahoj

U příležitosti dvacetiletého výročí partnerství mezi Norimberkem a Prahou byla v květnu roku 2010 v Norimberku uspořádaná kulturní akce Praha Ahoj. Tato akce se konala na nádvoří místního hradu a trvala čtyři dny. Během těchto dní bylo k vidění několik koncertů, divadelních představení a podávaly se i tradiční české speciality, jako jsou ovocné knedlíky, bramboráky a mnoho dalších. Návštěvníci mohli například shlédnout představení loutkového divadla z Prahy nebo užít si koncert Bambini di Praga, Prager Kärwa Orchestru a Altprager Duo. Bohužel této akci počasí nepřálo, celé čtyři dny pršelo, proto nebyla tak divácky úspěšná, jak se čekalo.⁵⁰

na nahrávání filmové hudby. Zdroj: O nás. Kühnův smíšený sbor. [online]. 22.2.2016 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://www.kuhnchoir.cz/O-Nas>.

⁴⁸ AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOLL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

⁴⁹ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2009*. Nürnberg, 2010.

⁵⁰ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2010*. Nürnberg, 2011.

Obrázek 8: Program akce Praha Ahoj

12.00 anschließend	Eröffnung Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo	12.00-13.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo
13.00-16.00	Dixie and / Prager Karwa Orchester	13.00-14.00	Experimentelle Musik / Gruppe Lunokr-udeklo
16.00-18.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo	14.00-15.00	Weltberühmter Kinderchor „Bambini di Praga“
	KINDERPROGRAMM	16.00-18.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo
16.00-18.00 anschließend	„Rotkäppchen“ / Tschechisches Puppentheater Prag Workshop	16.00-18.00 anschließend	KINDERPROGRAMM
18.00-21.00	Dixie and / Prager Karwa Orchester	16.00-18.00	„Glühwürmchen“ / Tschechisches Puppentheater Prag Workshop
21.00-21.30	Audio-Video-Show „Lichtreflexionen – Insekten“ / Robert Halamicek	18.00-21.00	Rock and Pop / Gruppe „Toneless“
	FREITAG 14.05.	21.00-21.30	Audio-Video-Show „Lichtreflexionen – Knospung“ / Robert Halamicek
12.00-13.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo		SONNTAG 16.05.
13.00-16.00	Country-Musik / Prager Gruppe Country Ladies	11.00	Frühschoppen
16.00-18.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo	11.00-14.00	Jazz / Gruppe J.J. Jazzmen
	KINDERPROGRAMM	14.00-18.00	Tschechische und deutsche Volksmusik / Altprager Duo
16.00-18.00 anschließend	„Hänsel und Gretel“ / Tschechisches Puppentheater Prag Workshop	16.00-18.00	KINDERPROGRAMM
18.00-21.00	Country-Musik / Prager Gruppe Country Ladies	16.00-18.00	„Des Falken Dankbarkeit“ / Tschechisches Puppentheater Prag
21.00-21.30	Audio-Video-Show „Lichtreflexionen – Libellen“ / Robert Halamicek	anschließend	Workshop
	Genießen Sie das Programm bei einer reichen Auswahl tschechischer Biersorten und böhmischer Spezialitäten wie Bramborak (Reibekuchen mit Knoblauch und Majoran), Erdbeer- und Marillenknödeln und anderer kulinarischer Highlights.	18.00-21.00	Jazz / Gruppe J.J. Jazzmen
	Organisation: Fa. Krestel Programmauswahl: Petr Behensky	21.00-21.30	Audio-Video-Show „Lichtreflexionen – Seifenblasen“ / Robert Halamicek
	Veranstalter: Amt für Internationale Beziehungen der Stadt Nürnberg		

Zdroj: Projekte. Art Studios Nürnberg. [online]. 7.3.2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.artstudios.de/pragerhaus/pragerfest.pdf>.

4. 2. 5 Film Festival aus Prag

V prosinci roku 2013 se konal v Norimberku filmový 24 hodinový festival. V rámci festivalu byly promítány filmy pouze české produkce. Promítalo se 8 filmů z dílny Filmové a televizní fakulty Akademie múzických umění (FAMU), které soutěžily o diváckou cenu za nejlepší krátký film. Hřebem festivalu bylo promítání animovaného filmu Alois Nebel režiséra Tomáše Luňáka. Jednalo se sice o menší, ale divácky velmi úspěšnou akci.⁵¹

4. 2. 6 Dny Prahy v Norimberku

V červenci roku 2014 se obyvatelům Norimberku Praha představila kulturně-turistickým programem. Program v Norimberku, představující to nejlepší z pražské kulturní scény, zahrnoval hostující koncert Symfonického orchestru hl. m. Prahy (FOK), jakožto součást pásma letních open-air koncertů vážné hudby v Serenadenhofu.

⁵¹ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. Jahresbericht 2013. Nürnberg, 2014.

Do repertoáru orchestru patřily skladby od W. A. Mozarta či A. Dvořáka. V rámci tří denního programu bylo i vystoupení loutkového divadla Minor s jeho hrou *Knihy džunglí* od Rudyarda Kiplinga v avantgardním pojetí a nakonec také venkovní představení nadějněho mladého souboru pantomimy MIME PRAGUE, které se odehrávalo na ulicích v centru města.⁵²

4. 2. 7 Dny Norimberku v Praze

Tato akce se konala dvakrát - v roce 2010 a 2015 - vždy u příležitosti výročí partnerské smlouvy obou měst. Jednalo se o akce většího rozměru pořádané hlavním městem Prahou. V obou případech byl program této akce podobný. V roce 2010 to byla výstava „Secese z Norimberka“, při které bylo v Obecním domě v Praze vystaveno kolem 120 exponátů (především šperky a domácí potřeby), a koncert Norimberských symfoniků, který byl u diváků velmi úspěšný.⁵³

V roce 2015 Praha chtěla navázat na úspěch akce z roku 2010. Program byl zahájen v Obecním domě slavnostním koncertem Norimberských symfoniků pod vedením šéfdirigenta Alexandra Shelleye. Dále návštěvníci mohli navštívit výstavu s názvem „Umělecká cena deníku Nürnberger Nachrichten“. Tato vysoce dotovaná cena je udělována každoročně od roku 1993. Je vypsána pro současné malířství, sochařství, dekoraci a originální grafiku či kresbu. Koncertovala zde i norimberská kapela Wrongkong. A v divadle Na zábradlí hostovala Thalías Kompagnons s inscenací *Kavkův zámek*.⁵⁴

4. 2. 8 Im Osten viel Neues

Tato akce většího rozměru se konala v roce 2015 v Norimberku, byla organizována místním vzdělávacím centrem Bildungscampus. Akce byla zaměřená na to, jak vypadají země střední a východní Evropy po 25 letech po pádu železné opony. Cílem akce bylo odkrytí pro mnoho návštěvníků neznámých zemí, jejich politické, sociální a ekonomické situace, tradic, historie a zemědělství. Akce tvořily autorská

⁵² AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2014*. Nürnberg, 2015.

⁵³ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2010*. Nürnberg, 2011.

⁵⁴ Dny Norimberku v Praze. Magistrát HMP. [online]. 16.2.2016 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/Aktuality_archiv/dny_norimberku_v_praze.html.

čtení, jazykové kurzy, workshopy, koncerty, přednášky a zájezdy do zemí jako je Česká republika, Polsko, Litva, Rumunsko, Bulharsko, Ukrajina, Rusko a Gruzie.

Pro poznání České republiky byly organizovány tyto akce:

Bierland Pilsen byla přednáška spojená s ochutnávkou českého piva, kterou prováděli Elmar Tannert a Anders Möhrl. Vyprávěli rovněž o historii a tradici pivovarnictví v České republice a jejich dojmech z pobytu u nás. Návštěvníkům byl k dispozici i rychlokurz češtiny. V publikaci o České republice *Märchenhaftes Tschechien* byly zmíněny české gurmánské speciality, jako jsou české koláče, knedlíky či svíčková. Návštěvníci také zde dostali mnoho tipů na výlety po krásách České republiky. V rámci akce byla také možnost přihlásit se na organizovaný výlet do České republiky. Akce byla velmi podařená, navštívilo jí kolem 7000 lidí.⁵⁵

4. 3 Sportovní akce

Sportovní akce nejsou v rámci tohoto partnerství příliš časté. Za celou dobu partnerství se uskutečnily pouze dvě větší sportovní akce a obě byly iniciovány norimberskou stranou. Také proto akce byly u účastníků vítány a pro velký úspěch se konaly i další ročníky.

4. 3. 1 Běh Via Carolina

Jak už název napovídá, jedná se o štafetový běh po středověké obchodní stezce z doby Karla IV. Tato akce se koná už od roku 2006 a jejím organizátorem je Mario Wallrath. Běh začíná v Praze před Staroměstskou radnicí a kopíruje středověkou obchodní cestu Zlatou stezku, kterou vytvořil Karel IV. Tato cesta má připomenout, že obě města jsou už od nepaměti spojená historicky, obchodně i kulturně. Cíl běhu je na náměstí v Norimberku. Celý běh měří 325 km a je rozdělen na 32 etap po 10 km. Běžci dosáhnou cíle průměrně za 33 hodin. Běhu se účastní jednotlivci i družstva, tvořená zástupci firem, spolků a také profesionální běžci. Skupinky okolo 15 běžců se střídají po jednotlivých úsecích. Tato akce nemá jen za cíl si zasportovat a připomenout si

⁵⁵ Projekte. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 16.2.2016 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/ib/2015_im_osten_viel_neues_flyer.pdf.

společné kořeny obou měst, ale má i benefiční účel. Výtěžek z této akce podporuje sbírku „Toy Run – Träume für kranke Kinder e. V.“⁵⁶ Letos se tato akce uskuteční 16 – 17. 7. a bude to již desátý ročník.⁵⁷

4. 3. 2 Paneuropa Radweg

V roce 2008 byla dokončena výstavba tzv. Panevropské cyklostezky, která vede z Paříže přes Norimberk až do Prahy. Toho využil Amt für Internationale Beziehungen a společně s TUI Reisecenter Nürnberg zorganizoval v roce 2011 akci s názvem „Paneuropa Radweg“. Jednalo se o cyklistický výlet, který byl slavnostně zahájen starostou města Norimberka Horstem Förtherem⁵⁸ na norimberském náměstí a cílem byla Staroměstská radnice v Praze. Cesta měřila 400 km a byla rozdělena do 7 etap. Zpět z Prahy do Norimberku se vraceli účastníci autobusem. Protože akce měla veliký úspěch a počet účastníků byl kvůli autobusu omezen, konala se tato akce i v roce 2012 ve stejné podobě, ale už byly vypraveny autobusy dva.⁵⁹

4. 3. 3 Fotbalový turnaj mládeže

Od roku 2003 pořádá město Norimberk s pomocí Amt für Internationale Beziehungen fotbalový turnaj pro mládež. Turnaje se účastní družstva z většiny partnerských měst Norimberku. Prahu zastupují pravidelně družstva FC Háje a AC Sparta Praha. Norimberk zastupuje místní družstvo SV Reichelsdorf.⁶⁰

⁵⁶ Aktuelles. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 20.2.2016 [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/aktuell_26721.html.

⁵⁷ Info. Via carolina. [online]. 22.2.2016 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://viacarolina.eu/info/>.

⁵⁸ Horst Förther (narozen v roce 1950 v Norimberku) je diplomovaný inženýr a člen SPD. Od roku 2002 do roku 2012 byl starostou města Norimberku. Zdroj: Horst Förther. Franken Wiki. [online]. 22.2.2016. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: http://franken-wiki.de/index.php/Horst_F%C3%B6rther

⁵⁹ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2011*. Nürnberg, 2012.

⁶⁰ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2006*. Nürnberg, 2007.

4. 4 Spolupráce mezi dalšími institucemi

Díky partnerství těchto měst navázaly spolupráci i některé subjekty z Prahy a Norimberku. Tato spojení bývají také podporovány Amt für Internationale Beziehungen. Naopak existují také instituce, které pomáhají úřadům (Amt für Internationale Beziehungen a magistrátu hlavního města Prahy - odboru kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu), s organizací společných projektů nebo sami organizují akce v rámci partnerství. Do této skupiny patří například Goethe - Institut, DAS Ei - theaterpädagogisches Institut Bayern a ČOJČ.

4. 4. 1 Goethe - Institut

„Goethe-Institut je kulturní institut Spolkové republiky Německo s celosvětovou působností. Podporujeme znalost německého jazyka v zahraničí a pěstujeme mezinárodní kulturní spolupráci.“⁶¹

Spolupráce mezi Amt für Internationale Beziehungen a Goethe – Institut v Praze začala v roce 2011 projektem „Artist in residence“, při kterém každoročně jeden umělec/umělkyně z Norimberku stráví měsíční pracovní pobyt v Praze a Goethe-Institut mu zajistí ubytování a umožní setkání s místními umělci. V roce 2011 byla vybrána norimberská fotografka Sabine Richter. Její fotografie vzniklé během tohoto pobytu byly následně vystaveny v prosinci téhož roku ve foyer v Heilig – Geist- Haus.⁶²

4. 4. 2 DAS Ei - theaterpädagogisches Institut Bayern a ČOJČ

DAS Ei - theaterpädagogisches Institut Bayern a ČOJČ⁶³ jsou organizace zabývající se česko-německými divadelními projekty v česko-bavorské příhraniční oblasti. Organizace pracují především s mládeží. V rámci jejich projektu „Offene Grenzen - neue Boten“ spolupracují s Amt für Internationale Beziehungen a organizují

⁶¹ O nás. Goethe Institut Tschechien. [online]. 3.3.2016 [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <https://www.goethe.de/ins/cz/cs/suche.cfm>.

⁶² AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2011*. Nürnberg, 2012.

⁶³ Čojč je složenina slov česky a deutsch (německy) - v češtině [dojč]. Označuje hybridní nepřirozenou řeč složenou z němčiny a češtiny, používanou na projektech divadelní sítě Čojč, která organizuje v česko - bavorském pohraničí setkání mládeže vedené divadelními pedagogy. Tato forma přeshraničního setkávání se taktéž nazývá Čojč. ČOJČ. *čojč*. [online]. 4.3.2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://cojc.eu/cs/cojc>.

různé akce a setkání pro mládež, jak v Praze, tak i v Norimberku. Tato spolupráce začala už v roce 2001.⁶⁴

4. 4. 3 Spolupráce mezi archivy obou měst

Tato úzká spolupráce mezi oběma archivy byla zahájena v roce 2005 během mezinárodní konference konané v Praze. Od té doby pořádají archivy společné konference a pracují spolu na různých projektech. V roce 2008 byla uspořádána velká konference nazvaná „Ztracená blízkost. Praha - Norimberk v proměnách staletí“. Konference se konala v Clam – Gallasově paláci v Praze a trvala dva dny. Tématem konference byly především společné středověké dějiny, postava Karla IV. Zlatá stezka, středověké umění, ale objevila se i novější témata jako Norimberk symbol nacismu či vnímání Pražského jara v Norimberku. Příspěvky byly publikovány ve sborníku *Documenta Pragensia*, který vydává archiv hlavního města Prahy.⁶⁵

Archivy také pracují na společném projektu „Krakov – Norimberk – Praha“. Je to evropský projekt mezinárodních konferencí pořádaných Institutem historie Pedagogické univerzity Krakov, Národním archivem v Krakově, Archivem města Norimberku a Archivem hlavního města Prahy, zaměřený na problematiku srovnávacích dějin tří evropských metropolí přednostně v období středověku a raného novověku. V roce 2014 se sešla v Krakově první mezinárodní konference s tématem Krakov – Norimberk – Praha. Městské elity ve středověku a raném novověku. Původ, národnost, mobilita, mentalita, která zahájila realizaci projektu. Další konferenční akce by se měly střídavě konat ve všech městech pracujících na projektu. Setkání jsou plánována vždy v horizontu tří let. V pořadí druhé konferenční setkání se uskuteční v roce 2017.⁶⁶

⁶⁴ Home. DAS Ei – theaterpädagogisches Institut Bayern. [online]. 4.3.2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://www.dasei.eu/tiki-index.php?page=home>.

⁶⁵ AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

⁶⁶ Krakov – Norimberk – Praha. Archiv hlavního města Prahy. [online]. 1.3.2016 [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://www.ahmp.cz/index.html?mid=106&wstyle=0&page=page/docs/Krakov-Norimberk-Praha.html>.

4. 4. 4 Spolupráce mezi zoologickými zahradami

Od roku 2013 probíhá intenzivní spolupráce mezi zoologickou zahradou v Praze a zoologickou zahradou v Norimberku. Obě zoologické zahrady umožňují stáže pro současné zaměstnance z partnerské zahrady či stáže pro studenty oboru pečovatelství exotických zvířat. U nás je jenom jedna škola, která tento obor nabízí, a to v Praze v Čakovících. Od roku 2013 se každý rok dva studenti z této školy účastní této odborné stáže v zoologické zahradě v Norimberku a naopak dva norimberští studenti absolvují stáž v pražské zoologické zahradě. Během stáže studenti načerpají nové poznatky a navážou nové kontakty.⁶⁷ To že stáž byla pro studenty přínosem a byli z ní nadšeni, můžeme vidět na ukázce reportu z této stáže:

„Od 28. 09. 2015 až 24. 10. 2015 jsme se zúčastnili té nejúžasnější odborné praxe v našich životech. Pracovat v jedné z nejkrásnějších zoologických zahrad v Evropě, v Norimberku. Možnost vycestovat na tuto zahraniční stáž pramenila ze spolupráce SOŠ a SOU, Praha – Čakovice se ZOO Norimberk. S čím jsme se v ZOO setkali? Zoo Norimberk vlastní nespočet zvířat, mezi nimi se dají nalézt i opravdové unikáty, jako například: Harpyie pralesní, Kondor andský či Drop velký. O všechny tyto velmi vzácné druhy jsme se mohli starat. Celý týden jsme však nepracovali pouze s vzácnými druhy, většinu stáže jsme trávili s „běžnějšími“ druhy, jako například: Osli somálskými, Nosorožci indickými, Tygry ussurujiskými či Žirafami síťovanými. Výjimečné na této ZOO je i to, že zvířata jsou zde kontaktní, což v praxi znamená, že lze se zvířaty bez problému spolupracovat. Mohli jsme krmit lední medvědy z ruky, osahat si hřívu Osla somálského či očistit vodou Tapíra čabakového. Naši kolegové ze zoo Norimberk nám ukázali veškerá pracoviště a zvířata v ZOO. Spolupráce s nimi byla k nezaplacení. Každý se snažil s námi vycházet vstříc, na cokoliv jsme se jich mohli zeptat, a na vše dali odpověď. Za celý pobyt jsme načerpali neuvěřitelné množství zkušeností a inspirace pro chov exotických zvířat. Děkujeme všem, co nám umožnili tuto cestu za poznáním. Díky nim jsme mohli spatřit způsoby chovu i mimo naši domovinu.“ (Sandro Riedmann a Vojtěch Filipovský)⁶⁸

⁶⁷ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. Jahresbericht 2013. Nürnberg, 2014.

⁶⁸ Žáci SOŠ a SOU, Praha – Čakovice Vojtěch Filipovský a Sandro Riedmann o stáži v ZOO Norimberk. SOŠ a SOU Čakovice. [online]. 2.3.2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.sou-cakovice.cz/?s=norimberk>.

4. 5 Návštěvy partnerského města

Organizované zájezdy do obou partnerských měst nejsou v rámci partnerských aktivit moc časté. Ze strany Prahy nevím o žádném pořádaném organizovaném zájezdu. A na straně Norimberku většinou organizuje společné zájezdy do Prahy a České republiky spolek Freundeskreis Nürnberg – Prag. Amt für Internationale Beziehungen pořádá organizované zájezdy do Prahy jen zřídka.

4. 5. 1 Po stopách Franze Kafky

Největším zájezdem, který organizoval Amt für Internationale Beziehungen, byl čtyřdenní zájezd s názvem „Po stopách Franze Kafky“ konaný v roce 2007. Průvodkyní celého zájezdu byla Dr. Hata Hlavatá, historička a umělkyně narozená v Praze, která provedla účastníky zájezdu Prahou po stopách německy píšících autorů 19. století a zároveň je seznámila s místními památkami a architekturou. Program začínal na Staroměstské radnici, následovala procházka Prahou po stopách Franze Kafky, kterou vedla Dr. Věra Koubová (překladatelka Kafkových děl). Další den se účastníci setkali s bývalým českým velvyslancem v Berlíně Františkem Černým a diskutovali s ním o současné politické situaci v České republice. Tematickým ukončením zájezdu byla návštěva Pražského literárního domu.⁶⁹

Na tuto akci reagovaly i místní noviny Nürnberger Nachrichten článkem, který měl přilákat zájemce o tento zájezd. Článek popisoval bohatý a lákavý program zájezdu. A odkazoval na kontaktní osobu pro přihlášení. Cena zájezdu včetně ubytování ve čtyřhvězdičkovém hotelu byla 520 Euro.⁷⁰

4. 6 Odborné akce

Poslední z kategorií jsou odborné akce. Mimo organizačních schůzek zástupců partnerství z obou měst pořádají obě instituce i konference, setkání odborníků, semináře a setkání odborů státní správy. Organizační schůzky zástupců partnerství se většinou konají každé dva roky. Dále krátce uvedu nejvýznamnější konané odborné akce.

⁶⁹ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2007*. Nürnberg, 2008.

⁷⁰ Výstřížkový archiv Amt für Internationale Beziehungen, Auf Kafkas Spuren, Nürnberger Nachrichten 31. 8. 2007.

4. 6. 1 Konference na téma „Výměna zkušeností v boji proti korupci ve veřejné správě“

Tato konference se konala v Praze v roce 2002. Pořádal ji magistrát hlavního města Prahy pro všechna německy mluvící partnerská města Prahy (Berlín, Hamburg, Vídeň a Frankfurt). Do Prahy přijelo osm zástupců z Norimberku. Mimo korupce se na konferenci objevila i témata tolerance a lidských práv nebo národních menšin.

Norimberský Amt für Internationale Beziehungen byl také jednou z organizací, která finančně pomohla Praze po povodních v roce 2002.⁷¹

4. 6. 2 Wirtschaftsreferat der Stadt Nürnberg

V roce 2008 bylo v Norimberku uspořádáno setkání se zástupci obchodního a hospodářského oddělení generálního konzulátu České republiky v Mnichově, zástupci Internationales Handelskammer (IHK) Nürnberg, kulturními referenty města Norimberk a zástupci Amt für Internationales Beziehungen. IHK zde nabídla spolupráci s českou hospodářskou komorou. Už v té době se starala IHK o 80 českých firem. Mimo jiné zde byl prezentován pražský region německým investorům, jako nový cílový prostor pro podnikání. A v rámci setkání se také hledal potenciální nový honorární konzul České republiky v Norimberku, protože Günther Hertel (tehdejší honorární konzul) chtěl odstoupit z této funkce.

Ve stejném roce se konala v Praze konference iniciativy „Öffentliche Grünanlagen. Gemeinsame Begrünung unserer Städte“. Konference se zúčastnil i norimberský referent pro životní prostředí Dr. Peter Pluschke. Byla pozvána i další města Bratislava, Berlín a Vídeň. Cílem konference bylo vytvoření aliance na podporu městské zeleně za účelem účinnější propagace a snadnějšího získávání evropských finančních prostředků pro činnosti svazů měst.⁷²

⁷¹ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2002*. Nürnberg, 2003.

⁷² AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2008*. Nürnberg, 2009.

4. 6. 3 Setkání odborů dopravy

V květnu roku 2011 se uskutečnilo v Norimberku setkání zástupců státní správy z odboru dopravy obou měst. Z Prahy dorazila osmičlenná delegace. Zástupci spolu jednali o otázkách evidence nákladních automobilů a jejich přívěsů a výměny řidičských průkazů. Pražští zástupci pak navštívili místní registrační úřad a obdivovali, jak bezproblémově a efektivně funguje.⁷³

⁷³ AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2011*. Nürnberg, 2012.

5. Zhodnocení partnerství Norimberk – Praha v letech 1990 - 2015

Toto partnerství vzniklo 3. 9. 1990 podepsáním „Smlouvy o partnerských vztazích“. Následně bylo partnerství velmi živé. V letech 1991 a 1992 se uskutečnilo v rámci partnerství okolo 160 setkání, akcí a projektů. Hojně se konaly semináře a diskuse s politiky a experty z obou měst na témata sociální politiky, památkové péče, práce s mládeží, dopravy, ochrany životního prostředí a kulturních aktivit. Rok 1993 však přinesl jistý zlom v budování partnerských kontaktů, který znamenal snížení intenzity vzájemných vztahů s výjimkou oblasti školství. Omezení pořádání společných aktivit mělo různé příčiny. Od počátku devadesátých let, kdy se otevřely nové možnosti mezinárodní komunikace, Praha postupně navazovala nová partnerství a logicky tak musela svou pozornost věnovat většímu počtu partnerských měst (Berlín, Paříž). Partnerství postupně upadalo. Přetrvávaly jen vazby v oblasti školství a většinou jen jednou do roka uspořádala norimberská strana nějakou akci podporující toto partnerství.

Až v roce 2001 uspořádala Praha konferenci pro všechna svá německy mluvící partnerská města, kde se jednalo o další vývoji partnerství s nimi. Zástupci obou měst se dohodli na oživení společného partnerství a udržení stávajících úspěšných projektů. V následujícím roce přibyly další spolupráce v oblasti školství a rozvíjely se i vztahy v oblasti politiky. V roce 2003 a 2004 bohužel partnerství opět upadá, nekonala se žádná akce většího rozměru. Bylo uskutečněno jen pár školních projektů. Jednou z příčin bylo i to, že Norimberk slavil výročí podepsání partnerských smluv s Nice, Krakovem a Benátkami. A soustředil pozornost na pořádání akcí v rámci těchto partnerství. V roce 2005 se u příležitosti patnáctého výročí podepsání partnerské smlouvy snažila města partnerství pozvednout. V tomto roce se konalo několik kulturních a sportovních akcí. Následně v roce 2006 partnerství opět upadá. Kvůli špatné domluvě a neochotě na straně Prahy se ruší plánované akce a ani nebyl vytvořen výhled akcí na další rok. Přetrvávají jen dlouholeté vazby. V roce 2007 se zástupci z Amt für Internationale Beziehungen snaží domluvit s pražskými kolegy na obnovení spolupráce, najít nové kontakty pro partnerství a domluvit se na dalších společných projektech. Delegace byla úspěšná, nové vedení na magistrátu mělo zájem o větší zapojení do partnerství s Norimberkem. V roce 2008 dostalo partnerství nový impuls ve všech oblastech, pořádají se kulturní, sportovní i odborné akce. Byla uspořádána další organizační schůzka zástupců partnerství z obou měst v Praze. V roce 2009 partnerství

funguje ukázkově, konají se kulturní akce, jsou uskutečňovány nové výměny a byl dokončen i poslední úsek dálnice mezi Prahou a Norimberkem a tím se stala obě města pro návštěvníky lépe dostupnější. Byla zavedena také pravidelná autobusová spojení, která tato města obsluhují několikrát denně. V roce 2010 slaví obě města dvacáté výročí od podepsání partnerské smlouvy. V rámci výročí bylo uspořádáno několik převážně kulturních akcí většího rozměru, jak na straně Norimberku, tak i Prahy. V následujícím roce počet pořádaných akcí v rámci tohoto partnerství poklesl. Konaly se spíše akce menších rozměrů, jednalo se především o sportovní akce a školní výměny. Rok 2012 probíhal ve stejném duchu, konalo se několik menších kulturních a sportovních akcí většinou na straně Norimberku. Proběhlo také několik výměn a stálých projektů. V roce 2013 se stal v Norimberku zástupcem pro partnerství s Prahou Daniel Nevaril. V tomto roce se konalo méně akcí na straně Norimberku, ale většího rozměru. Nadále se pokračovalo v zaběhlých výměnách a vznikla nová spolupráce mezi zoologickými zahradami. Tendence pořádání méně větších akcí byly totožné i v roce 2014. Konala se velká kulturní akce Dny Prahy v Norimberku. Na straně Prahy se žádná větší akce nekonala. V roce 2015 slavila obě města opět výročí. U té příležitosti uspořádala Praha velkou několikadenní kulturní akci Dny Norimberku v Praze. Na straně Norimberku proběhlo jen několik menších akcí, protože tento rok slavil Norimberk výročí partnerství i s jinými městy a soustředil pozornost spíše na tato partnerství.

Partnerství mezi Norimberkem a Prahou stále přetrvává i po šestadvaceti letech od založení. Na začátku bylo partnerství sice živější a pořádalo se více akcí, ale stále o něm můžeme říci, že partnerství funguje. Hlavní dominantou a silnou stránkou tohoto partnerství jsou dlouholeté školní výměny a projekty. Bohužel nejsou v rámci tohoto partnerství pořádány žádné větší pravidelné kulturní akce. Také na straně Prahy není vyvíjena přílišná aktivita v rámci tohoto partnerství. Praha se více soustředí na partnerství s jinými městy, jak na ostatní německá partnerská města (Berlín či Hamburk), tak i na jiné metropole (Paříž a Chicago). Je i s podivem, že Praha má tolik partnerských měst z Německa. Praha se soustředí v rámci tohoto partnerství spíše na pořádání politických a kulturních akcí.

Norimberk vyvíjí větší aktivitu v rámci tohoto partnerství. I když má také jiná partnerská města, která více preferuje (Glasgow, Krakov a Nice). Má speciální úřad, který se zabývá zahraničními vztahy a tedy i partnerstvím s městy. Pořádá pravidelné akce pro všechna partnerská města. V rámci tohoto partnerství se zaměřuje především

na školní výměny, kulturní a sportovní akce. V Norimberku jsou i spolky, které se věnují přátelství s Prahou a pomáhají pořádat také akce v tomto duchu.

Jako slabé stránky tohoto partnerství vidím neatraktivitu partnerství pro Prahu. Ta pořádá jen málo akcí v rámci tohoto partnerství. Dále je to nedostatek informací o partnerských městech na straně Prahy a nedostatečná propagace pořádaných akcí. Myslím si, že většina Pražanů neví o partnerských městech Prahy natož, že se pořádají nějaké akce v rámci těchto partnerství. Posílila bych hlavně webové stránky zabývající se partnerstvím. Dalším nedostatkem vidím při pořádání kulturních akcí, zaměření akcí především na vysokou kulturu. Osobně bych pořádala akce spíše pro širší veřejnost. Také mě překvapilo, že města financují své aktivity především z městského rozpočtu. Proto bych jim doporučila využít některého z finančních programů EU například Program Evropa pro občany nebo Program přeshraniční spolupráce ČR – Svobodný stát Bavorsko.

Hodnotím toto partnerství jako ne zcela dobře fungující. Protože partnerství s Norimberkem není pro Prahu atraktivní, nemá toto partnerství nikterak velký přínos pro obyvatele Prahy. Praha nepořádá ani nijak pravidelně žádné akce. Proto nemají občané ani možnost vyhledávat akce uskutečňované v rámci partnerství. Na straně Norimberku je o partnerství větší zájem, je pořádáno i více akcí pro občany. A občané jsou zde zvyklí na akce se zahraniční tematikou a zahraničními hosty. Ale aby bylo partnerství plně funkční, musí být zájem a aktivita vyvíjena na obou stranách. Doufejme, že Praha zařadí partnerství s Norimberkem mezi prioritní partnerství a bude partnerství na obou stranách fungovat lépe a plnohodnotněji.

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo objasnit systém spolupráce partnerství měst a obcí, historii, vývoj a současné trendy v partnerství měst a obcí a zjistit, jak města a obce využívají tento typ spolupráce. V rámci mé práce jsem také zjistila, jak města převážně financují společné projekty v rámci partnerství. Dále jsem tyto teoretické poznatky ověřila na mém konkrétně vybraném partnerství hlavního města Prahy a města Norimberku. Zjistila jsem, jak toto partnerství probíhá, jaké jsou jeho přednosti a slabé stránky. Seznámila jsem se s aktivitami a projekty, které obě města pravidelně i nepravidelně v rámci společného partnerství uskutečňují a na jaké oblasti spolupráce se nejvíce zaměřují. Dále jsem toto partnerství zhodnotila a navrhla, jak toto partnerství vylepšit a zatraktivnit.

Jak vyplývá ze samotné práce, partnerskou mezinárodní spolupráci využívá mnoho měst a obcí v České republice. Není výjimkou, že jedno město má i několik zahraničních partnerských měst nebo obcí současně. Uzavírání mezinárodních partnerství měst a obcí má stále stoupající tendenci. V České republice má 80 % měst a obcí uzavřené mezinárodní partnerství. Česká města a obce navazují spolupráci především s městy v sousedních zemích. Jsou to města blízka jednak geograficky, jednak kulturně a jazykově. Počátky partnerství sahají už do období po 2. světové válce. Tento první typ spolupráce měl především za cíl obnovit zdevastovaná poválečná města, obnovit jejich infrastrukturu a zamezit dalším válkám. Následně partnerská spolupráce měst díky vzniku železné opony upadá. Další výrazný rozvoj zaznamenalo partnerství až po pádu železné opony. Tato partnerství vznikala už za jiným účelem a to především za účelem rozvíjení kontaktů mezi městy, porozumění mezi národy a kulturami, překonávání předsudků mezi národy, posilování občanské účasti na veřejném životě a výměny zkušeností v nejrůznějších oblastech týkajících se života města či obce, ať už se jedná o rozvoj měst, sociální oblast, školství, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samosprávy. Projekty, které jednotlivá města a obce v rámci mezinárodní spolupráce uskutečňují, jsou financovány především z jejich vlastních rozpočtů.

Smlouva o partnerství mezi Prahou a Norimberkem byla podepsána 3. 9. 1990. Hlavním důvodem uzavření partnerství mezi těmito městy byla podobnost, blízká vzdálenost a jejich společná minulost. Na straně Prahy zajišťuje toto partnerství

Magistrát hlavního města Prahy - odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu, na straně Norimberku má na starosti toto partnerství Amt für Internationale Beziehungen. Aktivity partnerství jsou převážně financovány z městských rozpočtů. V rámci tohoto partnerství se konají především školní akce, a to zejména výměny studentů a společná práce na školních projektech. Dále se na norimberské straně pořádají často i kulturní a sportovní akce.

Myslím si, že se mi toto partnerství podařilo dobře zmapovat. Překvapilo mě, že ač je Praha větší město než Norimberk, nemá tak dobře zvládnutou problematiku partnerství. Čekala jsem, že naopak Praha bude v partnerství aktivnější a bude pořádat více akcí v rámci tohoto partnerství, proto bych se například v dalším výzkumu věnovala komparaci aktivity Prahy v rámci jednotlivých partnerství.

Seznam použité literatury a zdrojů

Literatura

BERÁNEK, Karel aj. Velká kniha družby. ČSSR, SSSR. Praha: Lidové nakladatelství Praha, 1982.

FEJTOVÁ, Olga, ed., LEDVINKA, Václav, ed. a PEŠEK, Jiří, ed. Ztracená blízkost: Praha - Norimberk v proměnách staletí: stati a rozšířené příspěvky z 27. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci se Stadtarchiv Nürnberg ... ve dnech 7. a 8. října 2008 v Clam-Gallasově paláci v Praze. Vyd. 1. Praha: Scriptorium, 2010. 801 s. ISBN 978-80-86852-35-5.,

GALVASOVÁ, Iva. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Vyd. 1. Brno: Georgetown, 2007. ISBN 978-80-86251-20-2.

KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 2014. 233 s. ISBN 978-80-87284-44-5.

POLÁK Martin, *Diplomová práce Kulturní spolupráce partnerských měst*, Brno, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2012, s. 42.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČR. *Současné trendy v partnerství měst a obcí: Sběrka*

praktických příkladů mezinárodní spolupráce. 1. vyd. Praha, 2012. 54 s.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČR a RADA EVROPSKÝCH OBCÍ A

REGIONŮ. *Partnerství pro budoucnost: Praktická příručka*. 39 s.

Prameny

Soukromý archiv autorky

Nahrávka rozhovoru s panem Danielem Nevarilem, uskutečněného 15. 9. 2015 na úřadě Amt für Internationale Beziehungen.

Nahrávka rozhovoru s paní Ing. Dagmar Masopustovou, uskutečněného 22. 12. 2015 na magistrátu hlavního města Prahy.

Vydané prameny

AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN. Nürnberg International: Informationen zu den Auslandsbeziehungen der Stadt Nürnberg. Nürnberg: Hofmanninfocom GmbH, 2015. 240 s.

AMT FÜR INTERNATIONALE BEZIEHUNGEN DER STADT NÜRNBERG UND KOL. *20 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag 1990 – 2010*. 1. Nürnberg: W. Tümmels Buchdruckerei und Verlag GmbH & Co. KG, 2010.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 1999*. Nürnberg, 2000.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2000*. Nürnberg, 2001.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2001*. Nürnberg, 2002.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2002*. Nürnberg, 2003.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2003*. Nürnberg, 2004.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2004*. Nürnberg, 2005.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2005*. Nürnberg, 2006.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2006*. Nürnberg, 2007.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2007*. Nürnberg, 2008.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2008*. Nürnberg, 2009.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2009*. Nürnberg, 2010.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2010*. Nürnberg, 2011.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2011*.
Nürnberg, 2012.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2012*.
Nürnberg, 2013.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2013*.
Nürnberg, 2014.

AMT FÜR INTERNATIONALES BEZIEHUNGEN UND KOLL. *Jahresbericht 2014*.
Nürnberg, 2015.

Internetové zdroje:

Aktuelles. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 20.2.2016 [cit. 2016-02-20].
Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/aktuell_26721.html.

Info. Via carolina. [online]. 22.2.2016 [cit. 2016-02-22]. Dostupné
z: <http://viacarolina.eu/info/>.

Barbara Denker. Pressemitteilungen. Amt für Internationale Beziehungen. [online].
29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné
z: [https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/glasgow/glasgow_pr
ojektbeschreibung_heritage.pdf](https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/glasgow/glasgow_pr
ojektbeschreibung_heritage.pdf).

Co je SDPH. Důvěra překonává hranice. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29].
Dostupné z: <http://sdph.sweb.cz/prezentace.html>.

Co je twinning. Partnerská města. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné
z: [http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-
neboli-town-twinning.aspx](http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-
neboli-town-twinning.aspx).

ČOJČ. *čojč*. [online]. 4.3.2016 [cit. 2016-03-04]. Dostupné z: <http://cojc.eu/cs/cojc>.

Home. DAS Ei – theaterpädagogisches Institut Bayern. [online]. 4.3.2016 [cit. 2016-03-
04]. Dostupné z: <http://www.dasei.eu/tiki-index.php?page=home>.

Dny Norimberku v Praze. Magistrát HMP. [online]. 16.2.2016 [cit. 2016-02-16].
Dostupné

z:http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/Aktuality_archiv/dny_norimberku_v_praze.html.

EACEA, Vzdělání, výkonná agentura pro kulturu a audiovizuální oblast. Program Evropa pro občany. [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php.

EHP a Norské fondy, [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: <http://www.eeagrants.cz/cs/zakladni-informace/kdo-jsme>.

Eurocities. Hlavní město Praha: oddělení cestovního ruchu. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://cestovnuruch.praha.eu/jnp/cz/eurocities/index.xhtml>.

Formy spolupráce obcí. Deník veřejné správy. [online]. 30.3.2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6326681>

Hermann-Kesten-Stipendium. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 24.2.2016 [cit. 2016-02-24]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/projekt_kestn.html.

Horst Förther. Franken Wiki. [online]. 22.2.2016. [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: http://franken-wiki.de/index.php/Horst_F%C3%B6rther

Idee. Prager Haus e. V. . [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://www.pragerhaus.de/>.

Kdo jsme. Svaz měst a obcí v České republice. [online]. 29.2.2016 [cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/svaz-mest-a-obci-cr/kdo-jsme/kdo-jsme.aspx>.

Kořán Jaroslav. *Obec překladatelů* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: http://www.obecprekladatelu.cz/_ftp/DUP/K/KoranJaroslav.htm.

Krakov – Norimberk – Praha. Archiv hlavního města Prahy. [online]. 1.3.2016 [cit. 2016-03-01]. Dostupné

z: <http://www.ahmp.cz/index.html?mid=106&wstyle=0&page=page/docs/Krakov-Norimberk-Praha.html>.

Kreativní Evropa 2014-2020. Kancelář kreativní Evropa – Kultura. [online]. 23.2.2016 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.programculture.cz/cs/kreativni-evropa-2014-2020>.

”Markt der Partnerstädte” in Nürnberg. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 15.2.2016 [cit. 2016-02-15]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/projekt_partnermarkt.html.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Mezinárodní visehradský fond, [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/mezinarodni-visegradsky-fond>.

Místní Agenda 21. Ministerstvo životního prostředí. [online]. 16.3.2016 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/mistni_agenda_21.

NSZM ČR: INFORMACE O ASOCIACI. Zdravá města. [online]. 16.3.2016 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.zdravamesta.cz/index.shtml?apc=r2082129t>.

Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu, Partnerství HMP, [online], [cit. 5.2.2016]. Dostupné na: http://zahranicnivztahy.praha.eu/jnp/cz/partnerska_mesta.

Odbor kultury, zahraničních vztahů a cestovního ruchu. Portál hlavního města Prahy. [online]. 30.3.2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/?divisionId=168

O nás. Česko-německý fond budoucnosti. [online]. 23.2.2016 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.fondbudoucnosti.cz/o-nas/o-nas/>.

O nás. Goethe Institut Tschechien. [online]. 3.3.2016 [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <https://www.goethe.de/ins/cz/cs/suche.cfm>.

O nás. Kühnův smíšený sbor. [online]. 22.2.2016 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://www.kuhnchoir.cz/O-Nas>.

O Tandemu. Tandem. [online]. 3.3.2016 [cit. 2016-03-03]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz/sekce/o-tandemu>.

Peter Schönlein. *Munzinger* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <https://www.munzinger.de/search/portrait/Peter+Sch%C3%B6nlein/0/18426.html>.

Projekt Euromed. Vaše věc. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://vasevec.parlamentnilisty.cz/blogy/projekt-euromed>.

Projekte. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 16.2.2016 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/ib/2015_im_osten_viel_neues_flyer.pdf.

Předpis č. 128/2000 Sb.. Zákony pro lidi. [online]. 15.3.2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

Svaz měst a obcí ČR. Financování. [online], [cit. 4.2.2016]. Dostupné na: <http://partnerskamesta.cz/o-twinningu/financovani/moznosti-financovani-partnerske-spoluprace-mest.a>
spx.

Town twinning a EU. Oficiální stránky města Zlína. [online]. 14.3.2016 [cit. 2016-03-14]. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/town-twinning-a-eu-cl-163.html>.

Über uns. Freundeskreis Nürnberg – Prag. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: <http://www.freundeskreis-nuernberg-prag.de/ueberuns.html>.

Wir über uns. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 21.2.2016 [cit. 2016-02-21]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/internet/international/wir_ueber_uns.html.

Žáci SOŠ a SOU, Praha – Čakovice Vojtěch Filipovský a Sandro Riedmann o stáži v ZOO Norimberk. SOŠ a SOU Čakovice. [online]. 2.3.2016 [cit. 2016-03-02]. Dostupné z: <http://www.sou-cakovice.cz/?s=norimberk>.

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma členění a způsobů forem spolupráce.....	14
Obrázek 2: Počet partnerství dle jednotlivých zemí – města rok 2011	22
Obrázek 3: Počet uzavřených partnerství v jednotlivých letech – města	22
Obrázek 4: Počet partnerství dle jednotlivých zemí – obce rok 2011	23
Obrázek 5: Plakát Böhmische Dörfer	33
Obrázek 7: Spolupráce oděvních škol	37
Obrázek 8: Společný výlet žáků z Prahy a Norimberku	38
Obrázek 6: Program akce Praha Ahoj.....	41

Seznam příloh

Příloha č. 1: Desatero úspěšné partnerské spolupráce64

Zdroj: Svaz měst a obcí ČR: Současné trendy v partnerství měst a obcí, Praha, 2012, s. 9.

Příloha č. 2: Originální znění smlouvy o partnerských vztazích mezi Prahou a Norimberkem.....66

Zdroj: Stadtarchiv Nuernberg, Städtepartnerschaftsvertrag, Signatur: StadtAN A 2/III Nr. 15

Příloha č. 3: Program spolku Freundeskreis Nürnberg – Prag na rok 2016.....67

Zdroj: Programm. Freundeskreis Nürnberg – Prag. [online]. 18.4.2016 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: <http://www.freundeskreis-nuernberg-prag.de/program.html>

Příloha č. 4: Kalendář akcí pořádaných Amt für Internationale Beziehungen na rok 2015 a 2016.....68

Zdroj: Dokumente. Amt für Internationale Beziehungen. [online]. 18.4.2016 [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: https://www.nuernberg.de/imperia/md/partnerstaedte/dokumente/ib/2015_veranstaltungskalender_2015_2016.pdf

Příloha č. 1

Desatero úspěšné partnerské spolupráce

Aby partnerství bylo úspěšné a mělo smysl, musí být nejdříve dobře promyšleno a naplánováno. Bohužel je mnoho případů partnerství, která jsou například na začátku velmi aktivní, ale postupem času spolupráce upadá. Aby k těmto případům nedocházelo a partnerství byla po celou dobu trvání živá, vydal v roce 2012 Svaz měst a obcí ČR k dosažení toho správného a dlouhotrvajícího partnerství tohle desatero.

1. Vymezit očekávání a přínosy

V první řadě je třeba si důkladně a zodpovědně rozmyslet, co od spolupráce očekáváme, v jakých oblastech máme zájem spolupracovat a jaké si představujeme přínosy pro obec a občany. Je lepší tyto oblasti spolupráce předem vymezit, protože to může významně pomoci při hledání partnerského města. Je dobré zohlednit například i strategický plán rozvoje obce a již v této fázi do debaty zapojit co nejvíce zastupitelů.

2. Stanovit předpoklady a nároky na zajištění partnerství

Důležité je také uvědomit si, jaký potenciál má naše město k dispozici jako vklad do partnerské spolupráce. Jedná se například o kulturní historický nebo ekonomický potenciál, atraktivní geografickou lokalitu, jazykovou vybavenost apod. Uvědomit si, v čem jsme dobří, a co můžeme nabídnout. Důležité jsou také finanční a personální kapacity.

3. Pečlivý výběr partnera

Pečlivý výběr partnerského města je jedním ze základních klíčů k úspěchu. Nejprve bychom se měli důkladně poznat, uskutečnit několik návštěv. A zjistit, jestli máme podobné představy o spolupráci, bude-li spolupráce přínosná. Dále bychom měli projednat plán a oblasti spolupráce.

4. Zhodnocení a určení dalšího směřování spolupráce

Po uzavření partnerství je potřebné udržovat další vývoj spolupráce. Zhodnotit dosavadní průběh spolupráce a stanovit další směřování. Cílem je vybudovat dlouhodobou spolupráci, co je bez pravidelného plánování obtížné.

5. Politická podpora

Dalším úkolem je získat podporu ve vedení města a v zastupitelstvu, aby nedocházelo k přerušení či nedostatečné podpoře po obměně po volbách.

6. Zapojení širokého spektra subjektů působících ve městě

Do realizace aktivit musí být zapojeny subjekty působící ve městě či obci, jako jsou školy neziskové organizace, zájmové organizace a spolky, podnikatelé apod. Vzájemná spolupráce města a ostatních aktérů je nezbytná pro úspěšnou spolupráci.

7. Aktivní zapojení veřejnosti

Občané a jejich účast na aktivitách je předpoklad pro úspěšné partnerství. Podstatné je zapojit co nejvíce občanů města od dětí a mládeže přes občany v aktivním věku různého profesního nebo zájmového zaměření až po seniory.

8. Zajištění finančních zdrojů

Důležitou roli hrají také samozřejmě finanční prostředky. Pro většinu měst je nedostatek financí velkou překážkou. Je potřeba využívat veškeré možnosti a zdroje od národních a evropských dotačních programů přes sponzorství místních podnikatelů až po rozpočet obce.

9. Personální kapacity

Je nezbytné mít personální kapacity, nejlépe celý tým, který bude zajišťovat administrativu a organizaci aktivit. Tým složený z lidí působících na radnici i mimo ni. V mnoha městech existují výbory pro partnerskou spolupráci.

10. Dobrovolnictví a zapálení pro věc

Jedním z nejdůležitějších předpokladů úspěšné spolupráce je dostatek nadšených lidí, kteří do partnerské spolupráce vloží svou energii, kreativitu, srdce a dobrovolnou práci.

Partnerství mezi Prahou a Norimberkem

Přátelství a sjednocení evropských národů, první vůle ke svobodnému rozvoji demokratického sebeurčení a úcta k lidským právům tvoří základ života v míru a svobodě.

Partnerké vztahy mezi městy v srdci Evropy slouží tomuto cíli a kladou mimořádný důraz na společný růst svobodných národů a demokratických států.

V tomto duchu, navazující na historické tradice vzájemných vztahů uzavírají města Praha a Norimberk městské partnerství, jak to odpovídá rozhodnutí městských rad měst Prahy a Norimberka.

Obě města se rozhodla, že se vynasnaží postupovat v úzké spolupráci v otázkách městského plánování, kultury, školství, ochrany památek, zdravotnictví a sociálního rozvoje, životního prostředí, akceschopné a pružné městské infrastruktury a správy města blízké občanům. Zároveň hodlají mnohostranně rozvíjet stávající spolupráci na poli městské dopravy, komunálního hospodářství, živnostenské činnosti ve službách a obchodu.

Zvláštní důraz kladou města Praha a Norimberk na další budování hospodářských a obchodních vztahů k obousměrnému užítku a na oživení turistického ruchu mezi oběma partnerskými městy.

Aby se mohlo rozvinout vzájemné porozumění a prohloubit vzájemná důvěra, podporují obě města podle možnosti přímé styky svých občanů, především mládeže, a budou vytvářet vhodné organizace a materiální podmínky formou výměn a stáží studentů a učňů.

Konkrétní návrhy a programy výměn byly dohodnuty na období dvou let.

Tato smlouva je vyhotovena v českém a německém jazyce a v obojím znění je stejně platná. V platnost vstoupí dnem podepsání.

V Norimberku dne 3. září 1990

Jaroslav Kořán

primátor hl.m. Prahy

Dr. Peter Schönlein

starosta města Norimberk

Příloha č. 3:

FREUNDENKREIS NÜRNBERG-PRAG E.V. · www.freundeskreis-nuernberg-prag.de

Postanschrift: Christof Neidiger, Pirkheimerstr. 44, 90408 Nürnberg · Kontakt: Dr. Iva Thiel, Tel. 0911/74 71 02, E-Mail: it@lectura.de
Bankverbindung: IBAN DE50760501010003483277, BIC GSKNDE77XXX (Sparkasse Nürnberg, BLZ 760 501 01, Rto. 3 403 277)

Jahresprogramm 2016

Jan.	Mi 13.1.	18:00	Neujahrs-Essen des Freundeskreises im Restaurant Kaiserburg, (im Gewölbekeller) Obere Krämersgasse 20, 90403 Nürnberg
Feb.	Mi 3.2.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung <i>Hans Betz: Jahrestückblick: „Aus unserer Vereinschronik“</i>
März	Mi 2.3.	18:00	Jahreshauptversammlung, Gaststätte Fleischerinnung
April	Mi 6.4.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung
Mai	Mi 4.5.	18:00	Vortrag im BZ Nürnberg: Zi 3.11, Gewerbemuseumsplatz 2, Nürnberg in der Reihe „Treffen mit interessanten Persönlichkeiten“: Ondřej Černý stellt das Tschechische Zentrum in München vor
EXTRA	Fr 13.5.	17:00	VHS Fürth, Raum II.8, 17–19.30 Uhr, Hirschenstr. 27., FÜ <i>Dr. Iva Thiel: Tschechisch-Auffrischkurs</i>
Juni	Mi 1.6.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung
Juli	Mi 6.7.	18:00	Stadtspaziergang mit Gerda Sommer: Hummelsteiner Park und Umgebung Treffpunkt: U-Bahn-Station „Frankenstraße“ Einkehr: Hummelsteiner Park
August	Mi 3.8.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung Vorbereitung des Ausflugs nach Domazlice
EXTRA	Sa 13.8.		Ausflug nach Domazlice und Umgebung Treffpunkt und Zeit werden noch bekanntgegeben
Sept.	Mi 7.9.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung
EXTRA	Sa 24.9.		Fahrt zur Theatervorstellung nach Sommerhausen Treffpunkt und Zeit werden noch bekanntgegeben
Okt.	Mi 5.10.	18:00	Vortrag im BZ Nürnberg: Zi 3.11, Gewerbemuseumsplatz 2, Nürnberg in der Reihe „Treffen mit interessanten Persönlichkeiten“: Ladislava Holubová, <i>Ostbayerische Technische Hochschule Amberg-Weiden</i> Vortrag: Von der VHS zur Hochschule – Tschechischunterricht in Ostbayern seit 1990
Nov.	Mi 3.11.	18:00	Stammtisch, Gaststätte Fleischerinnung Vorbereitung des Weihnachtskonzerts mit Kartenvorverkauf
Dez.	Mi 7.12.	19:30	Weihnachtskonzert in der Kirche St. Klara, Nürnberg

Ausführliche Infos gibt es beim Stammtisch-Treff
und unter
www.freundeskreis-nuernberg-prag.de
Freunde und Gäste sind herzlich willkommen!

Stand: 4.11.2015

Příloha č. 4:

Stadt Nürnberg
Amt für Internationale
Beziehungen

Veranstungskalender Nürnberg International 2015 / 2016

Auswahl an öffentlichen Veranstaltungen des
Amtes für Internationale Beziehungen und dessen Kooperationspartner

25 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Charkiw
25 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Prag
30 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – Glasgow
30 Jahre Städtepartnerschaft Nürnberg – San Carlos

Datum	Veranstaltung	Ort
08. Jan. – 31. Jan. 2015	Ausstellung „Bootsflüchtlinge“ von Amnesty International	Internationales Haus Nürnberg
09. Jan.	„Glasgow Weekend“: Schottischer Tanzabend „Ceilidh“ mit der Original Caulbums Ceilidh Band aus Glasgow	Gemeinschaftshaus Langwasser, Nbg.
10. Jan.	„Glasgow Weekend“: Festveranstaltung „Burns Supper“ zu Ehren des schottischen Dichters Robert Burns	Le Méridien Grand Hotel, Nürnberg
22. Jan.	Veranstaltung zum Deutsch-Französischen Tag	Willstätter Gymnasium, Nürnberg
23. Jan.	Eröffnung der Ausstellung „Zweistimmig“ mit Werken von Waldemar Mattis Teutsch (Brasov/Kronstadt) und Joseph Stephan Wurmer (Nürnberg)	Tiny Griffon Gallery, Nürnberg
28. Jan.	Vortrag mit Bildern von Laurence Grangien zum Thema „Jesidische Flüchtlinge“	Internationales Haus Nürnberg
29. Jan.	Rockkonzert der Band „Tree“ aus Hadera	Club Stereo, Nürnberg
30. Jan.	„30 Jahre Partnerschaft Nürnberg-San Carlos“: Veranstaltung „Cambia, todo cambia. Alles verändert sich“ mit Berichten aus San Carlos	Villa Leon, Nürnberg
02. Feb. – 21. Feb.	Ausstellung „1415 – 2015 Jan Hus; Pravda Páně zvítězí – Die Wahrheit des Herrn siegt“ anlässlich 600. Todestag des böhmischen Reformators	Rathaus / Ehrenhalle, Nürnberg
03. Feb. – 27. Feb.	Ausstellung „Eine Reise ins Land der Großen und der Kleinen“ mit Werken des spanischen Künstlers Diego Lizán	Internationales Haus Nürnberg
05. Feb.	Vortrag von Dr. Mario Koch über den peruanisch-spanischen Autoren Inca Garcilaso de la Vega mit lateinamerikanischer Musik etc.	Südpunkt, Nürnberg
14. Feb.	„Carnaval Latino“ mit Salsa- und Samba-Tanzshows, Musik und Spezialitäten aus der Karibik	Internationales Haus Nürnberg
27. Feb.	Vortrag von Prof. Hubert Pöppel zum Thema „Fränkisch-Bayrische Konquistadoren“ (in Lateinamerika)	Auf AEG, Bau 14, Nürnberg
28. Feb.	Deutsch-Chinesisches Neujahrskonzert „Im Zeichen der Ziege“ mit Musikern aus Nürnberg und Shenzhen	Meistersingerhalle, Nürnberg
14 März	Veranstaltung zum „St. Patricks Day“ (Irischer Nationalfeiertag) im Heilig-Geist-Saal	Internationales Haus Nürnberg

**Stadt Nürnberg
Amt für Internationale
Beziehungen**

15. März	„Celtic Evening“ mit Eddie McGuire (Glasgow), Jane McDaniel (Irland/USA) und Stefan Grasse (Nürnberg)	Südpunkt, Nürnberg
11. Apr. – 18. Apr.	Bürgerreise Lissabon – Córdoba „Das Goldene Zeitalter der Mauren in Portugal und Spanien“, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Portugal, Spanien
April	10. „Polnische Filmwoche“ in Nürnberger Kinos	Cinecittà, Nürnberg
26. April	Teilnahme von Nürnberger Musikern und Künstlern am Programm der „Europäischen Kulturhauptstadt“ Pilsen	Pilsen, Tschechische Republik
09. April – 03. Mai	Ausstellung über den polnischen Filmregisseur und Schauspieler Roman Polanski	Internationales Haus Nürnberg
06. Mai – 29. Mai	Ausstellung mit Werken von Absolventen/Absolventinnen der „Glasgow School of Art“ aus der Sammlung Dagmar Förtsch	Internationales Haus Nürnberg
07. Mai	Lesung mit der Autorin Tereza Boučková (Prag) im Rahmen der Lesereihe „Literatur ohne Grenzen“	Stadtbibliothek Nürnberg
08. Mai – 30. Mai	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Charkiw“: Ausstellung zeitgenössischer Kunst aus Charkiw und Kiew mit Begleitprogramm	Galerie Bunsen Götz, Nürnberg
10. Mai	Aufführung von „Geschichten gegen die Angst“ durch Puppenspieler aus Gera beim Nürnberger Figurentheaterfestival	Nürnberg
24. Juni – 28. Juni	Bürgerreise Krakau mit Ausflügen in die Umgebung, in Kooperation mit Reisebüro Polenreisen	Krakau
26. Juni	Veranstaltung mit Gästen aus San Carlos anlässlich 30 Jahre Jugendaustausch mit der nicaraguanischen Partnerstadt	Nürnberg
02. Juli – 04. Juli	2. Internationale Klimaschutzkonferenz mit Teilnehmerinnen und Teilnehmern aus Partnerstädten und befreundeten Kommunen	Nürnberg
06. Juli – 16. Juli	Bürgerreise Görlitz/Sgorzelec – Krakau „Per Fahrrad auf den Spuren der Via Regia“, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Krakau, Polen
08. Juli – 01. Aug.	„30 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Glasgow“: Ausstellung des Glasgower Künstlers John Gahagan	Kulturscheune der Altstadtfreunde Nbg.
11. Juli	Nizza-Fest anlässlich des französischen Nationalfeiertags	Internationales Haus Nürnberg
12. Juli	„30 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Glasgow“: Benefizkonzert der „Dunbartonshire Concert Band“	Internationales Haus Nürnberg
15. Aug. + 16. Aug.	„grenzenlos“ – Fest der Partnerstädte: „Nürnberg trifft Córdoba“	Tucherschloss, Nbg.
27. Sept.	Teilnahme von Gästen aus Partnerstädten an der Verleihung des 11. Internationalen Nürnberger Menschenrechtspreises	Opernhaus, Nürnberg
04. Sept. – 13. Sept.	Bürgerreise Skopje-Bar-Cetinje „Durch die Schluchten des Balkan“ mit Rundreise, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	E.J.R. Mazedonien, Albanien und Montenegro

**Stadt Nürnberg
Amt für Internationale
Beziehungen**

13. Sept. – 21. Sept.	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Charkiw“: Bürgerreise des Partnerschaftsvereins Nürnberg-Charkiw, in Kooperation mit TUI	Charkiw, Ukraine
25. Sept.	Schottischer Tanzabend „Ceilidh“, in Kooperation mit dem Freundeskreis Glasgow-Nürnberg	Gemeinschaftshaus Langwasser, Nbg.
04. Okt. – 19. Okt	Bürgerreise Peking (Beijing) – Shenzhen mit Rundreise durch China, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Peking, Shenzhen, China
12. Okt.	Veranstaltung zum 25-jährigen Bestehen des Amtes für Internationale Beziehungen der Stadt Nürnberg	Internationales Haus Nürnberg
05. Nov.	„30 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Glasgow“: Lunchtime-Konzert „Glasgow meets Nuremberg“ mit der Hochschule für Musik Nürnberg	Glasgow
17. Nov.	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Prag“: Konzert der Nürnberger Symphoniker	Prag
18. Nov.	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Prag“: Eröffnung der Kunstpreis-Ausstellung der Nürnberger Nachrichten	Prag
19. Nov.	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Prag“: Aufführung von „Kafkas Schloss“ durch das Nürnberger Ensemble „Thalias Kompagnons“	Prag
Nov.	Festival „PolenAllergie“ mit Musiker/innen aus Polen	Nürnberg
27. Nov. – 23. Dez.	31. „Markt der Partnerstädte“ beim Christkindlesmarkt	Rathausplatz, Nürnberg
12. Dez. + 13. Dez.	„25 Jahre Partnerschaft Nürnberg-Charkiw“: 3 Weihnachtskonzerte des „Charkiwer Knabenchors“ mit den Nürnberger Symphonikern	Meistersingerhalle, Nürnberg

2016:

13. Jan. – 30. Jan. 2016.	Ausstellung „La Caricade franco-allemande“	Internationales Haus Nürnberg
15. Jan.	„Glasgow Weekend“: Schottischer Tanzabend „Ceilidh“ mit der Original Caulbums Ceilidh Band aus Glasgow	Gemeinschaftshaus Langwasser, Nbg.
16. Jan.	„Glasgow Weekend“: Festveranstaltung „Burns Supper“ zu Ehren des schottischen Dichters Robert Burns	Le Méridien Grand Hotel, Nürnberg
17. Jan.	„Glasgow Weekend“: „Afternoon Tea“ mit britischen Teespezialitäten und schottischer Musik	Le Méridien Grand Hotel, Nürnberg
22. Jan.	Veranstaltung zum Deutsch-Französischen Tag	Martin-Beheim-Gymnasium, Nürnberg

**Stadt Nürnberg
Amt für Internationale
Beziehungen**

13. Feb.	Deutsch-Chinesisches Neujahrskonzert „Im Zeichen des Affen“ mit Musikern aus Nürnberg und Shenzhen	Meistersingerhalle, Nürnberg
02. Apr. – 08. Apr.	Bürgerreise Nizza – Côte d'Azur: „Große Maler und Gärten“, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Côte d'Azur, Nizza
25. Apr. – 02. Mai	Bürgerreise Córdoba – Spanien: „Kulturelle Höhepunkte vom Jakobsweg bis Córdoba“, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Spanien, Córdoba
18. Sept. – 25. Sept.	Bürgerreise Klausen/Montan – Südtirol: „Maler und Bildhauer, Dichter und Denker“, in Kooperation mit TUI Reisecenter Nürnberg	Südtirol, Klausen, Montan
25. Nov. – 23. Dez. 2016	32. „Markt der Partnerstädte“ beim Christkindlesmarkt	Rathausplatz, Nürnberg

Amt für Internationale Beziehungen der Stadt Nürnberg, Internationales Haus Nürnberg, Hans-Sachs-Platz 2, 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 / 231-5040, Fax: 231-5052, Website: <http://www.international.nuernberg.de>

